

**Analiza stanu gospodarki odpadami
komunalnymi dla Gminy Miasta Stargard
za rok 2020**

Kwiecień 2021

Spis treści

1	Wstęp: cel i zakres analizy.....	2
2	Ogólna charakterystyka Gminy Miasta Stargard i liczba ludności	2
2.1	Dane administracyjne	2
2.2	Liczba mieszkańców miasta Stargard.....	3
3	Gminny system gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miasta Stargard.....	3
3.1	Charakterystyka gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi	3
3.1.1	Zmiany w gminnym systemie gospodarowania odpadami komunalnymi od 01.01.2020 r.	5
3.1.2	Metoda naliczania opłaty, stawki i deklaracje.....	6
3.2	Odbiór odpadów pochodzących z gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.	8
3.2.1	Odbiór odpadów u źródła.....	8
3.2.2	Odbiór odpadów w PSZOK.....	10
3.2.3	Zgłoszenia i kontrole w ramach GSGOK.....	11
4	Rejestr Działalności Regulowanej (RDR) i odbiór odpadów z nieruchomości niezamieszkałych	13
4.1	Kontrola umów na odbieranie odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkałych	14
4.2	Dziki wysypiska	15
4.3	Kara za nieosiągnięcie wymaganego poziomu ograniczenia masy opadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.	16
5	Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Miasta Stargard w 2020 r. (nieruchomości zamieszkałe i niezamieszkałe).....	16
5.1.1	Poszczególne frakcje odpadów odbieranych w ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi	21
5.2	Zagospodarowanie odpadów komunalnych.....	26
5.3	Kontrola sprawozdań.....	28
5.4	Poziomy odzysku.....	29
5.4.1	Ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.....	29
5.4.2	Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych	29
6	Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.....	31
7	Koszty funkcjonowania gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.....	32
7.1	Koszty poniesione w związku z zarządzaniem systemem, odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych	32
7.2	Opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	33
8	Przygotowania do wprowadzenia zmian w gminnym systemie od 01.01.2021 r.....	34
9	Ważniejsze problemy stwierdzone w trakcie funkcjonowania systemu w 2020 r.	36
10	Postępowania przeprowadzone w 2020 r. mające na celu wyłonienie wykonawców świadczących usługę odbioru i zagospodarowania odpadów w 2021 r	38
11	Edukacja ekologiczna	39
12	Wnioski.....	40

1 Wstęp: cel i zakres analizy

Opracowanie Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi dla Gminy Miasta Stargard za 2020 r. wynika z art. 3 ust. 2 pkt. 10 ustawy z dnia 13.09.1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1439 ze zm.).

Celem opracowania jest dokonanie rocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi dla Gminy Miasta Stargard w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Analiza obejmuje:

- 1) możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- 2) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- 3) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych;
- 4) liczbę mieszkańców;
- 5) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;
- 6) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- 7) ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Niniejsza analiza jest elementem zarządzania zintegrowanym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi w Stargardzie. Analiza ta ma za zadanie dostarczyć niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

2 Ogólna charakterystyka Gminy Miasta Stargard i liczba ludności

2.1 Dane administracyjne

Stargard to miejscowość znajdująca się w województwie zachodniopomorskim. Miasto jest siedzibą powiatu stargardzkiego oraz gminy miejskiej. Jego powierzchnia wynosi 48,08 km² oraz leży na wysokości 20 m n.p.m.

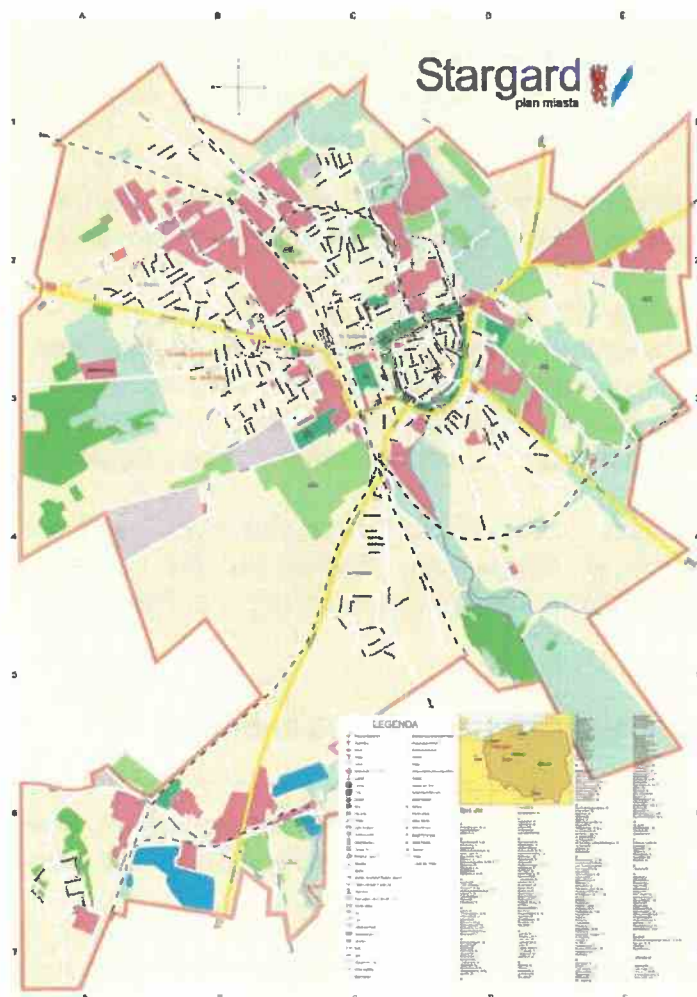
Miasto położone jest nad rzeką Iną przy drogach krajowych nr 10 oraz nr 20, w odległości 46 km od granicy państwa, 36 km od Szczecina, 35 km od międzynarodowego portu lotniczego w Goleniowie, 180 km od Berlina i 120 km od Terminalu Promowego Świnoujście.

Stargard jest dużym miastem, z licznymi osiedlami mieszkaniowymi o zabudowie jednorodzinnej oraz wielorodzinnej. Zabudowa dzieli się na typowo mieszkaniową jak i mieszaną (tj. zabudowa mieszkaniowa z lokalami użytkowymi, w których prowadzona jest działalność) oraz niezamieszkałą (przedsiębiorstwa).

Główne osiedla mieszkalne Stargardu: Osiedle Pyrzyckie, Osiedle Słoneczne, Osiedle Letnie, Osiedle Hallera, Osiedle Zachód, Osiedle Chopina, Osiedle Stella Park, Osiedle Tysiąclecia, Osiedle Kopernika, Osiedle Lotnisko, Osiedle Kluczewo, Osiedle Panorama, Osiedle Stare Miasto, Osiedle Centrum, Osiedle Orzechowe, Osiedle Zielone Ogrody, Osiedle Platinum Park, Osiedle Ina Park, Ogrody Łukasiewicza, Osiedle Królewskie, Osiedle Parkowe.

Miasto stale się rozwija, powstają nowe budynki mieszkalne tworzące nowe osiedla, m.in. Osiedle Diamentowe w okolicy ul. Orzeszkowej, Osiedle Harmonia w okolicy ul. Podleśnej, Osiedle Podmiejskie w okolicy ul. Podmiejskiej, Osiedle Skand House w okolicy ul. Hubala.

Stargard jest doskonałym miejscem dla ulokowania różnorodnych przedsięwzięć o charakterze gospodarczym, dlatego z roku na rok pojawia się coraz więcej inwestorów, którzy lokują swoje przedsiębiorstwa w dwóch głównych parkach przemysłowych miasta: Park Przemysłowy Nowoczesnych Technologii (na terenie byłego lotniska poradzieckiego w Kluczewie), oraz Stargardzki Park Przemysłowy (w północno zachodniej części miasta). Sprzyja to napływowi pracowników, którzy często jako miejsce zamieszkania wybierają miasto Stargard. Jest to istotne z punktu widzenia gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Załączony poniżej Rysunek nr 1 obrazuje plan miasta Stargard.

Rysunek 1 Plan miasta

Źródło: <http://www.cit.stargard.com.pl/mapy>

2.2 Liczba mieszkańców miasta Stargard

Liczba mieszkańców Gminy Miasta Stargard na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Stargardzie według stanu na dzień 31.12.2020 r. wyniosła **61 736**.

3 Gminny system gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miasta Stargard

3.1 Charakterystyka gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi

Gminny system gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie miasta Stargard został stworzony tak aby objąć wszystkich właścicieli nieruchomości zamieszkałych

oraz zapewnić osiągnięcie wymaganych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych oraz ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji do składowania.

Gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi (GSGOK) na terenie Gminy Miasta Stargard zarządza jednostka budżetowa: Zarząd Usług Komunalnych w Stargardzie, której celem jest realizacja zadań i zapewnienie funkcjonowania GSGOK tj.

- ✓ zapewnienie odbioru, transportu, zbierania odpadów komunalnych;
- ✓ zapewnienie odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- ✓ zapewnienie selektywnej zbiórki odpadów, w tym funkcjonowanie stacjonarnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (EKOPUNKTU), oraz zbiórka niepotrzebnych i przeterminowanych leków w aptekach;
- ✓ edukacja ekologiczna;
- ✓ obsługa administracyjna systemu;
- ✓ realizacja pozostałych zadań przekazanych przez gminę.

ZUK w ramach systemu zapewnił odbiór, zbieranie i zagospodarowanie wszystkich odpadów komunalnych wytworzonych w gospodarstwach domowych. Bezpośrednio z nieruchomości odbierane są opady zmieszane, opakowaniowe, zielone, wielkogabarytowe, a także od 01.01.2020 r. odpady kuchenne. Pozostałe odpady przyjmowane były w EKOPUNKCIE. W związku z szeregiem zmian, które zostały wprowadzone przez Ministra Środowiska w tym, m.in. obowiązek zbierania w sposób selektywny odpadów ulegających biodegradacji, ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów, jeszcze w 2019 r. zostały podjęte uchwały, które kształtują system gospodarowania odpadami komunalnymi w Stargardzie wprowadzając istotne zmiany od 01.01.2020 r.

Zadania dotyczące odbioru i zagospodarowania odpadów pochodzących z gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2020 r. realizowały spółki miejskie:

- 1) MPGK Sp. z o.o. na podstawie umowy nr 20/2019 zawartej w dniu 18.12.2019 r. w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Miasta Stargard w 2020 roku.
- 2) ZZO Stargard Sp. z o.o. na podstawie umowy nr 22/2019 zawartej w dniu 27.12.2019 r. na zagospodarowanie odpadów komunalnych pochodzących z nieruchomości objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miasta Stargard w roku 2020.:

Fotografia 1 Zarząd Usług Komunalnych w Stargardzie - Biuro Obsługi Klienta

Foto: ZUK – własne

Na terenie Gminy Miasta Stargard gminny system gospodarowania odpadami komunalnymi w 2020 r. kształtowały następujące akty prawa miejscowego:

1) uchwała Nr XII/119/2015 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 27.10.2015 r. w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miasta Stargard Szczeciński (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2015 r. poz. 5017, poz. 5018, z 2019 r. poz. 3472);

2) uchwała Nr VII/96/2019 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2019 r. poz. 3473);

3) uchwała Nr XII/120/2015 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 27.10.2015 r. w sprawie ustalenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Miasta Stargard Szczeciński (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2015 r. poz. 4124);

4) uchwała Nr XXII/117/2015 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 27.10.2015 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2015 r. poz. 4123, z 2019 r. poz. 5603);

5) uchwała Nr XI/137/2019 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 29.10.2015 r. w sprawie ustalenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2019 r. poz. 5858);

Nieruchomości zamieszkałe zostały zgodnie z artykułem 6c ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach obligatoryjnie objęte odbiorem odpadów komunalnych od dnia 01.07.2013 r. Właściciele nieruchomości niezamieszkałych w 2020 r. zobowiązani byli posiadać odrębne umowy na odbiór odpadów komunalnych podpisane z podmiotem wpisanym do Rejestru Działalności Regulowanej w zakresie odbioru odpadów od właścicieli nieruchomości.

3.1.1 Zmiany w gminnym systemie gospodarowania odpadami komunalnymi od 01.01.2020 r.

W 2019 r., na podstawie kalkulacji, analiz i dokumentów przygotowanych przez Zarząd Usług Komunalnych, Radni Rady Miejskiej w Stargardzie podjęli pakiet uchwał regulujących system gospodarowania odpadami komunalnymi w Stargardzie pod kątem zmian ustawowych. Podjęte wówczas niżej wymienione uchwały ukształtowały na nowo system funkcjonujący w 2020 r.:

- uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminach. Zmiany wprowadzone uchwałą odnosiły się w szczególności do wprowadzenia dodatkowej frakcji odpadów (odpady ulegające biodegradacji, w szczególności bioodpady), zmieniono również okresy odbioru odpadów zielonych, uszczegółowiono przepisy dotyczące odbioru odpadów wielkogabarytowych; Uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego, z wyjątkiem przepisu dotyczącego bioodpadów, który wszedł w życie od 01.01.2020 r.;
- uchwała w sprawie szczegółowych warunków świadczenia usług w ramach wnoszonej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W podjętej uchwale dokonano zmian następujących przepisów: wprowadzono dodatkową frakcję odpadów (odpady ulegające biodegradacji, w szczególności bioodpady), zmniejszono limit na odpady remontowe z 6m³ na 3m³. Uchwała wchodziła w życie od 01.01.2020 r. z wyjątkiem

przepisów o limicie odpadów remontowych, który wszedł w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

- uchwala w sprawie ustalenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, na której zamieszkują mieszkańcy, która wprowadziła nowe wzory deklaracji obowiązujące od 01.01.2020. Według nowych wzorów brak jest możliwości naliczenia opłaty za brak segregacji, wskazano również nowe terminy składania deklaracji oraz dodano możliwość kompostowania odpadów w przydomowym kompostowniku zwalniając tym samym z części kosztów.
- uchwala zmieniająca uchwałę w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty.

Rada Miejska uchwaliła nowe miesięczne stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi i odbieranymi w sposób selektywny na terenie Miasta Stargard, które obowiązują od 01.01.2020 r. (tabela nr 1). Jednocześnie, ustalono zwolnienie z części opłaty właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady w wysokości 4,00 zł. Na dzień 31.12.2020 z ulgi na kompostownik korzystało 105 gospodarstw w zabudowie jednorodzinnej na kwotę miesięczną 420,00 zł, w tym 22 gospodarstwa jednoosobowe (łącznie na 88,00 zł), 52 gospodarstwa dwuosobowe (łącznie na 208,00 zł) i 31 gospodarstw wieloosobowych (łącznie na 124,00 zł), co w skali roku daje wartość 5.040,00 zł.

W związku z obowiązkiem selektywnego zbierania odpadów w postaci odpadów kuchennych, Operator systemu na dzień 01.01.2020 r. wyposażył nieruchomości objęte gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi w odpowiednie pojemniki:

- dla zabudowy, na którą właściciele składają deklaracje indywidualnie: 3 750 pojemników o pojemności 120 l,
- dla zabudowy wielorodzinnej: 1 000 pojemników o pojemności 240 l i 750 pojemników o pojemności 120 l.

W myśl nowych przepisów, mieszkańcy miasta od 01.01.2020 r. zobligowani byli selektywnie zbierać odpady komunalne, bez możliwości wyboru braku segregacji. W związku z powyższym, konieczne było podjęcie prac nad płynnym wdrożeniem niezbędnych zmian w gminnym systemie gospodarowania odpadami komunalnymi takich jak np. wyposażenie nieruchomości w niezbędne gniazda pojemników i worki do segregacji odpadów, a także w pojemniki na odpady kuchenne, wygenerowanie zawiadomień o wysokości nowych stawek do właścicieli nieruchomości, którzy wnoszą opłatę na podstawie złożonych deklaracji.

System jest na bieżąco monitorowany i dostosowywany tak, aby zapewnić osiągnięcie wymaganych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych oraz ograniczenie masy odpadów ulegających biodegradacji do składowania.

W przypadku nieruchomości niezamieszkałych, ZUK przy współpracy ze Strażą Miejską sprawuje nadzór nad zawartymi i rozwiązanyymi przez nich umowami na odbiór odpadów komunalnych z wybranym przedsiębiorcą posiadającym wpis do Rejestru Działalności Regulowanej (RDR) w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz przestrzeganiem regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miasta Stargard.

3.1.2 Metoda naliczania opłaty, stawki i deklaracje

Na terenie Gminy Miasta Stargard obowiązuje metoda naliczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od gospodarstwa domowego. W związku z tym, właściciele nieruchomości zamieszkałych zobowiązani są złożyć w Zarządzie Usług Komunalnych w Stargardzie deklarację naliczającą tę opłatę za odpady powstające na ich nieruchomościach. Wysokość obowiązujących w 2020 r. miesięcznych stawek dla zabudowy jednorodzinnej i wielorodzinnej przedstawia tabela nr 1.

Tabela nr 1 Miesięczne stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi obowiązujące w 2020 r.

Rodzaj gospodarstwa domowego	Segregacja	
	Zabudowa jednorodzinna	Zabudowa wielorodzinna
gospodarstwa jednoosobowe	37,00	27,00
gospodarstwa dwuosobowe	64,00	49,00
gospodarstwa wieloosobowe	85,00	65,00

Źródło: opracowanie własne ZUK w Stargardzie

W przypadku, gdy odpady komunalne nie są zbierane i odbierane w sposób selektywny, na terenie Gminy Miasto Stargard Rada Miejska ustaliła miesięczną stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi równą dwukrotnej wysokości stawki za segregację. Jednocześnie, ustalono zwolnienie z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, w wysokości 4,00 zł.

3.1.2.1 Deklaracje

Na dzień 31.12.2020 r. obowiązywało **5289 deklaracji**, w tym:

- dla zabudowy jednorodzinnej – **3 751**,
- dla zabudowy wielorodzinnej – **1 538**.

Ze złożonych deklaracji wynika, że objętych systemem było **26 114** gospodarstw domowych. Szczegółowe informacje w zakresie segregacji odpadów wg. poszczególnych rodzajów gospodarstw domowych zawiera tabela nr 2.

W zakresie gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na nieruchomościach zamieszkałych pracownicy ZUK na bieżąco dokonują weryfikacji złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami. W wyniku weryfikacji stwierdzono brak złożenia deklaracji na 10 nieruchomości, w związku z tym podjęto czynności zmierzające do naliczenia opłaty.

Od 01.01.2020 r. zmianie uległy stawki opłat za gospodarowanie odpadami oraz zasady deklarowania selektywnej zbiórki (każdy właściciel nieruchomości ma obowiązek segregowania odpadów). Zgodnie z art. 60 ust. 4 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach właściciele nieruchomości, wobec których została wydana decyzja określająca wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w przypadku zmiany stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi są obowiązani do złożenia deklaracji. **Na dzień 01.01.2020 r. 71 właścicieli nieruchomości miało naliczoną opłatę na podstawie decyzji.** Wobec tego, do tych właścicieli, wysłano pismo z prośbą o złożenie deklaracji z uwzględnieniem nowych stawek. W wyniku podjętych działań, 33 właściciele złożyło deklaracje uwzględniające nowe stawki, natomiast 38 właścicieli nieruchomości nie dopełniło ww. obowiązku co skutkowało wydaniem **38 decyzji** naliczających opłatę od 01.01.2020 r.

W 2020 r. złożonych zostało **585** deklaracji zmieniających na zabudowę jednorodzinna oraz **2.422** deklaracji zmieniających na zabudowę wielorodzinna, co daje średnio - miesięcznie 48 deklaracji zmieniających dla zabudowy jednorodzinnej, oraz 202 deklaracje zmieniające dla zabudowy wielorodzinnej. Wymóg wniesienia deklaracji zmieniającej powstaje w momencie, gdy zaistnieje zmiana wpływająca na wysokość opłaty (np. narodziny lub śmierć członka rodziny). Poza ww. zmianami do ZUK wpływają również deklaracje tzw. „zerowe” (składane w przypadku np. sprzedaży nieruchomości), czyli zamykające aktywne deklaracje i deklaracje nowe w przypadku nowych nieruchomości.

W 2020 r. złożono **77 deklaracji na nowo wybudowane nieruchomości**: 60 deklaracji na nieruchomości jednorodzinne i 17 na nieruchomości wielorodzinne.

Każda z tych deklaracji została zweryfikowana pod kątem prawidłowości danych. W przypadku, gdy w deklaracji występowały błędy, właściciel nieruchomości był wzywany do złożenia deklaracji korygującej lub wszczynane było postępowanie administracyjne.

Tabela nr 2. Ilość gospodarstw domowych w zabudowie jednorodzinnej i wielorodzinnej objętych systemem (stan na dzień 31.12.2020 r.) (na podstawie złożonych deklaracji i wydanych decyzji).

Ilość gospodarstw	Zabudowa jednorodzinna			Zabudowa wielorodzinna			RAZEM		
	Właściciele indywidualni		Zarządcy nieruchomości	Właściciele indywidualni		Zarządcy nieruchomości	Właściciele indywidualni		Zarządcy nieruchomości
	Deklaracje	Decyzje	Deklaracje	Deklaracje	Decyzje	Deklaracje	Deklaracje	Decyzje	Deklaracje
1 - osobowe	630	3	4	126	1	7 262	756	4	7 266
2- osobowe	1 283	2	6	179	2	7 150	1462	4	7 156
wieloo sobowe	1 827	19	15	220	11	7 374	2047	30	7 389
Razem:	3 740	24	25	525	14	21 786	4 265	38	21 811
	3 764			539			4 303		
	3 789			22 325			26 114		

Źródło: opracowanie własne ZUK w Stargardzie

3.1.2.2 Zawiadomienia o wysokości stawek

W związku ze zmianą wysokości stawek opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jaka nastąpiła od 01.01.2020 r., od 29.11.2019 r. wygenerowano **5 385 szt.** zawiadomień o nowej wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyliczonej jako iloczyn nowej stawki opłaty i danych podanych w deklaracji dla właścicieli nieruchomości, objętych gminnym systemem. Każde zawiadomienie po wydrukowaniu zostało zweryfikowane z deklaracją, a ich dostarczanie do właścicieli nieruchomości odbywało się w styczniu i lutym 2020 r.

W związku ze zmianą wysokości stawek, w terminie do 15.02.2020 r. do właścicieli nieruchomości, którzy opłatę naliczaną mieli na podstawie deklaracji zostało dostarczone zawiadomienie o zmianie stawki. Natomiast właściciele nieruchomości, którzy opłatę naliczoną mieli na podstawie decyzji zobowiązani byli do złożenia deklaracji uwzględniających nowe stawki opłaty. 38 właścicieli nieruchomości nie dopełniło ww. obowiązku co skutkowało wydaniem 38 decyzji naliczających opłatę od 01.01.2020 r.

3.2 Odbiór odpadów pochodzących z gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

3.2.1 Odbiór odpadów u źródła

Na terenie zabudowy jednorodzinnej przyjęty został system mieszany workowo-pojemnikowy:

- odpady selektywnie gromadzone odbierane są w workach,
- odpady zmieszane odbierane są w pojemnikach o pojemności 60, 120 i 240 dm³,
- bioodpady w postaci odpadów kuchennych zbierane są w pojemnikach brązowych o pojemności 120 dm³.

W celu zapewnienia właściwego przygotowania odpadów do odbioru właściciele tych nieruchomości wyposażeni zostali w worki w kolorze: niebieskim na makulaturę, żółtym na tworzywa sztuczne i metal oraz zielone – na szkło, a także w kody kreskowe, które nakleja się na worki w celu umożliwienia przypisania worków do odpowiedniej nieruchomości.

Fotografia 2 Worki z selektywną zbiórką odpadów przygotowane do odbioru

Foto: ZUK - własne

Na terenie zabudowy wielorodzinnej przyjęty został system pojemnikowy:

- odpady selektywnie gromadzone odbierane są w pojemnikach, tzw. „dzwonach”,
- odpady zmieszane odbierane są w pojemnikach o pojemności 120, 240 lub 1100 dm³.
- bioodpady w postaci odpadów kuchennych zbierane są w pojemnikach brązowych o pojemności 120 i 240 dm³.

W zabudowie wielorodzinnej do pierwszego piętra lub do 4 gospodarstw domowych dopuszczono możliwość odbioru odpadów selektywnie gromadzonych w systemie workowym.

Fotografia 3 Pojazd specjalistyczny trzykomorowy do odbioru odpadów segregowanych

Foto: ZUK (własne)

Fotografia 4 Gniazda pojemników do selektywnej zbiórki odpadów

Foto: ZUK (własne)

Wszystkie nieruchomości zamieszkałe wyposażone są w pojemniki na odpady zmieszane oraz dodatkowo od stycznia 2020 r. w pojemniki na odpady kuchenne, które na bieżąco opróżniano. Odbierany był również nadmiar odpadów wystawiony przez mieszkańców (w workach) przy pojemnikach i w altanach śmietnikowych.

Worki z selektywną zbiórką były odbierane zgodnie z harmonogramem odbiorów jeden raz w tygodniu, a w zamian za pełne worki pozostawiana była odpowiadająca im ilość pustych. Z nieruchomości odbierane były również worki z trawą. W 2020 r. wydano mieszkańcom 805.160 szt. worków na odpady segregowane tj. 272.647 szt. worków żółtych na plastik, metale i tworzywa sztuczne, 294 355 szt. worków brązowych na odpady zielone, 137.158 szt. worków niebieskich na makulaturę, 101.000 szt. worków zielonych na szkło.

Na nieruchomościach wielorodzinnych rozlokowano ponad 390 gniazd pojemników do selektywnej zbiórki, (tj. 509 szt. na papier, 392 szt. na szkło i 466 szt. na PET).

Odpady wielkogabarytowe były odbierane z nieruchomości jednorodzinnych i wielorodzinnych dwa razy w miesiącu, po uprzednim zgłoszeniu (pierwszy i trzeci czwartek miesiąca).

3.2.2 Odbiór odpadów w PSZOK

Zgodnie z umową, na terenie Gminy Miasta Stargard funkcjonuje uruchomiony przez MPGK Sp. z o.o. Ekopunkt czyli Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych oraz Punkt Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych przy ul. Bogusława IV 15. Odbiór odpadów w PSZOK został zagwarantowany nieodpłatnie każdemu mieszkańcowi wnoszącemu opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Przyjmowanie odpadów w Ekopunkcie

W EKOPUNKCIE przyjmowane są wysegregowane odpady opakowaniowe, odpady wielkogabarytowe, w tym opony, odpady zielone, odpady remontowe i gruzu powstające w ramach wykonywanych własnym sumptem drobnych remontów w gospodarstwach domowych. Dodatkowo, dla właścicieli nieruchomości, którzy nie mieli możliwości przywiezienia odpadów remontowych samodzielnie do Ekopunktu zapewniono możliwość skorzystania z odbioru tych odpadów z nieruchomości przez MPGK – ale należało wtedy uiścić opłatę za transport .

Odpady remontowe były odbierane w ramach działania Ekopunktu w ilości 3 m³ w skali 3 lat (na jedno gospodarstwo domowe w zabudowie wielorodzinnej lub na jedną nieruchomość jednorodzinna).

Fotografia 5 Punkt Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych

Foto: ZUK – własne

Fotografia 6 EKOPUNKT przy ul. Bogusława IV 15 w Stargardzie

Foto: ZUK - własne

Przyjmowanie odpadów w PZON

Odpady niebezpieczne, a w tym: przeterminowane leki, chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny itp. przyjmowane są w Punkcie Zbierania Odpadów Niebezpiecznych działającym w ramach PSZOK. Ponadto, przeterminowane w gospodarstwach domowych leki można również oddawać do stargardzkich aptek, skąd operator systemu odbiera te odpady.

Punkt Rzeczy Używanych, to kolejny element, który w ciągu całego 2020 r. funkcjonował na terenie Ekopunktu. Działania takie jak utworzenie Punktu Rzeczy Używanych to bardzo pozytywny aspekt w zakresie gospodarki odpadami ponieważ mają na celu wydłużenie życia produktów. Wszelkie nieprzydatne rzeczy mogą być pozostawione w Punkcie Rzeczy Używanych w celu przekazania ich mieszkańcom miasta, dla których rzeczy te mogą okazać się bardzo przydatne. Mogą to być np. niepotrzebne ale niezniszczone meble, łóżeczka czy foteliki dla dzieci, zabawki itp.

Fotografia 7 Punkt Rzeczy Używanych

Foto: MPGK Sp. z o.o.

Fotografia 8 Punkt Rzeczy Używanych przy ul. Bogusława IV 15 w Stargardzie

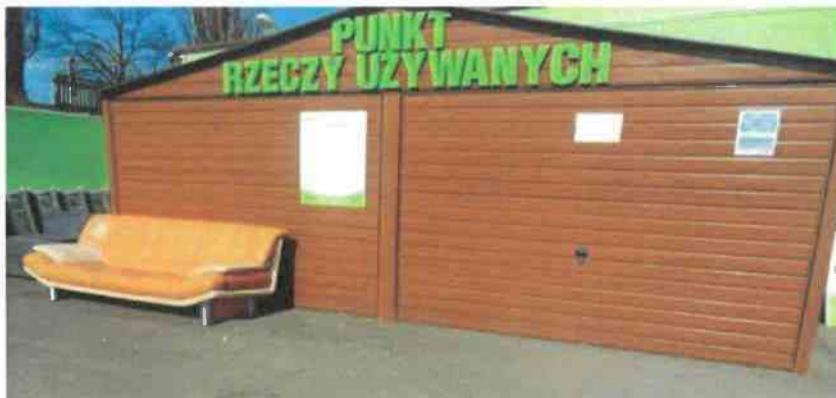

Foto: MPGK Sp. z o.o.

3.2.3 Zgłoszenia i kontrole w ramach GSGOK

W okresie od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r. mieszkańcy zgłosili do ZUK ok. 2.140 interwencji (tj. ok. 560 właściele domków jednorodzinnych oraz ok. 1.580 zarządcy nieruchomości w zabudowie wielorodzinnej), które bezzwłocznie były przekazywane operatorowi systemu. Zgłoszenia dotyczyły w szczególności:

- konieczności wymiany pojemnika,
- podstawienia dodatkowego pojemnika,
- mycia i dezynfekcji pojemników,
- braku odbioru odpadów zgodnie z harmonogramem,
- zlecenia odbioru odpadów segregowanych, zielonych, wielkogabarytowych.

W 2020 roku ZUK dokonywał wielokrotnych kontroli w terenie, w trakcie których sprawdzano poprawność gromadzenia i segregacji odpadów, ład i porządek w miejscach składowania odpadów oraz stan techniczny i utrzymanie stopnia czystości pojemników. Wszystkie nieprawidłowości i zastrzeżenia zgłaszane były do właścicieli nieruchomości z prośbą o zastosowanie się do przyjętych zasad.

W zakresie gospodarki odpadami przeprowadzono postępowanie wyjaśniające w sprawach:

- zalegania odpadów remontowych oraz niebezpiecznych przy altanach należących do nieruchomości, m.in. przy ul. Grodzkiej, ul. Płatnerzy, ul. Mieszka I, ul. Wita Stwosza, ul. Bydgoskiej, ul. Pocztovej, ul. Szewskiej, ul. A. Struga, ul. Strażniczej, ul. K. Wielkiego, ul. Klasztornej, ul. Portowej, ul. B. Krzywoustego, ul. Wł. Łokietka, ul. Dworcowej, ul. Marsz. J. Piłsudskiego, ul. Wojska Polskiego, ul. T. Kościuszki, ul. J. Słowackiego, ul. Rotm. W. Pileckiego, ul. M. Konopnickiej, ul. Zwycięzców, ul. Złotników, Osiedle Tysiąclecia, Osiedle Kopernika - w wyniku działań podjętych przez ZUK, tereny uprzątnięto;
- zalegania i nieporządku przy workach na odpady remontowe (BIG BAG) zlokalizowanych przy altanach należących do nieruchomości, m.in.: ul. Mieszka I, ul. Wojska Polskiego, ul. M. Konopnickiej, ul. Rotm. W. Pileckiego - w wyniku działań podjętych przez ZUK, tereny zostały uprzątnięte, a worki zostały odebrane;
- zalegania odpadów i nieporządku przy pojemnikach przeznaczonych do gromadzenia odpadów segregowanych i/lub altanach śmietnikowych przypisanych do nieruchomości, m.in. przy ul. Wojska Polskiego, ul. T. Kościuszki, ul. Majora H. Sucharskiego, ul. M. Reja, ul. H. Sienkiewicza, ul. Marsz. J. Piłsudskiego, Osiedle Tysiąclecia - w wyniku działań podjętych przez ZUK, tereny zostały uprzątnięte;
- zalegania odpadów wielkogabarytowych zgromadzonych przy wiatach śmietnikowych należących do nieruchomości, m.in. przy ul. Grodzkiej, ul. Płatnerzy, ul. Mieszka I, ul. Kuśnierzy, ul. Wł. Łokietka, ul. A. Mickiewicza, ul. B. Chrobrego, ul. J. Słowackiego,

ul. Marsz. J. Piłsudskiego, ul. Rotm. W. Pileckiego – w wyniku działań podjętych przez ZUK, tereny uprzątnięto, odpady zostały usunięte;

- zmiany miejsca usytuowania pojemników do gromadzenia odpadów przypisanych do nieruchomości zlokalizowanych, m.in. przy ul. Armii Krajowej, ul. Wojska Polskiego, ul. B. Limanowskiego, ul. Marsz. J. Piłsudskiego ul. Kuśnierzy, ul. Klasztornej, ul. Środkowej, – w wyniku działań podjętych przez ZUK, pojemniki zostały ustawione zgodnie z ustaleniami;
- gromadzenie odpadów biodegradowalnych (odpady kuchenne), wizje zostały przeprowadzone na blisko 50 ulicach Miasta Stargard. Łącznie skontrolowano pojemniki na odpady kuchenne na ponad 320 nieruchomościach – stwierdzono, m.in. nieprawidłową segregację, puste pojemniki (czyste lub z widocznymi śladami użytkowania) oraz w dużej mierze brak nieprawidłowości.

Fotografia 9 Odpady kuchenne

Foto: ZUK – własne

Fotografia 10 Odpady kuchenne

Foto: ZUK – własne

Jednocześnie zwrócono się z prośbą do Straży Miejskiej o wyciągnięcie konsekwencji w związku z powstałym nieporządkiem w miejscach gromadzenia odpadów, tzn. brak przygotowania odpadów do odbioru, brak odpowiedniej segregacji odpadów oraz pozostawienie odpadów niebezpiecznych i remontowych przy altanach śmietnikowych przypisanych do nieruchomości, m.in. przy ul. ul. Grodzkiej, ul. B. Chrobrego, ul. Płatnerzy, ul. Wita Stwosza, ul. Bydgoskiej, ul. Pocztowej, ul. Szewskiej, ul. A. Struga, ul. Strażniczej, ul. K. Wielkiego, ul. Klasztornej, ul. Portowej, ul. B. Krzywoustego, ul. Wł. Łokietka, ul. Zwycięzców – teren został skontrolowany.

Ze względu na ogłoszony w 2020 roku stan epidemii związanej z rozprzestrzenianiem się COVID-19 wizje i kontrole w terenie w znacznej części były ograniczone bądź wstrzymane.

Ponadto zgodnie z zapisami Zarządzenia nr 13/2018 Dyrektora Zarządu Usług Komunalnych w Stargardzie z dnia 31.10.2018 roku w sprawie przeprowadzania kontroli w ramach funkcjonowania gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miasto Stargard w 2020 roku przeprowadzono kontrole planowane. Właściciele nieruchomości zamieszkałych, zostali skontrolowani w zakresie przestrzegania obowiązków i wymagań wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku na terenie Gminy Miasto Stargard.

W planie kontroli na 2020 rok zostało wskazanych 17 kontroli, jednak ze względu na ogłoszony stan epidemii związanej z rozprzestrzenianiem się COVID-19, zrealizowanych zostało 10 kontroli natomiast 7 z nich nie mogło być przeprowadzonych.

Przeprowadzono kontrole w następującym podziale:

- 1) 9 kontroli - wobec właścicieli nieruchomości zamieszkałych;
- 2) 1 kontrola - wobec podmiotu wpisanego do Rejestru Działalności Regulowanej.

Właściciele nieruchomości zamieszkałych, po otrzymaniu zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli, zostali skontrolowani w zakresie przestrzegania obowiązków i wymagań wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku na terenie Gminy Miasta Stargard. Wszystkie zapowiedziane kontrole dotyczące wyposażenia nieruchomości w kompostowniki, pojemniki oraz utrzymania tych pojemników w należytym stanie technicznym i sanitarnym, sposobu zbierania odpadów i oddawania poszczególnych frakcji potwierdziły właściwe utrzymanie miejsca gromadzenia odpadów, pojemników na odpady w należytym stanie oraz właściwą segregację.

Na skutek odnotowanego w 2020 r. przez Operatora systemu braku segregacji odpadów komunalnych wszczęto postępowania w sprawie określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla wskazanych nieruchomości wielorodzinnych na poszczególne miesiące.

Wydano **26 decyzji** określających wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi – brak segregacji (zabudowa wielorodzinna) na kwotę 62.444,00 zł

Do **12 decyzji** zostało przedłożone odwołanie, w związku z tym sprawy przekazano do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Szczecinie, gdzie:

- 1 decyzja została utrzymana w mocy;
- 1 decyzja została przekazana do ponownego rozpatrzenia;
- w przypadku 10 decyzji SKO stwierdziło uchybienie terminu przez odwołującego.

4 Rejestr Działalności Regulowanej (RDR) i odbiór odpadów z nieruchomości niezamieszkałych

Zgodnie z art. 9c ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach odpady komunalne z nieruchomości niezamieszkałych odbierane są na podstawie umów zawartych pomiędzy właścicielami nieruchomości, a podmiotami odbierającymi odpady posiadającymi wpis do rejestru działalności regulowanej w tej gminie. Prowadzenie rejestru zostało powierzone Dyrektorowi Zarządu Usług Komunalnych w Stargardzie.

W przeciągu lat 2012 – 2020 do rejestru zostało wpisane 26 przedsiębiorstw. Na dzień 31.12.2020 r. na terenie gminy miasta Stargard świadczyć usługę odbioru odpadów komunalnych na podstawie wpisu do RDR mogło **7 przedsiębiorców** (tabela nr 3).

Zgodnie z art. 9d ust. 1 przywołanej ustawy podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany do spełnienia wymagań, które zostały szczegółowo określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 11.01.2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (Dz. U. z 2013 r., poz. 122). Spełnianie przez przedsiębiorcę warunków wymaganych do wykonywania działalności regulowanej podlega kontroli, w szczególności przez organ prowadzący rejestr tej działalności, w związku z tym, przeprowadzono kontynuowaną od 2013 r. kontrolę spełniania przez przedsiębiorców wymagań określonych w przywołanym rozporządzeniu. Do kontroli wytypowano jedno przedsiębiorstwo, które posiada wpis w ww. rejestrze od 2012 r. Podmiot ten, na podstawie zawartej umowy, świadczył usługę odbioru odpadów z nieruchomości zamieszkałych na terenie miasta Stargard w 2020 r. W wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono żadnych naruszeń, w związku z czym przedsiębiorca spełnia wszelkie wymagania i nie podlega wykreśleniu z Rejestru Działalności Regulowanej.

Tabela nr 3 Ilość przedsiębiorstw wpisanych i wykreślonych z RDR w latach 2012-2020 – wykaz zmian zachodzących w ciągu lat 2012-2020

Rejestr Działalności Regulowanej	Ilość przedsiębiorstw wpisanych do RDR w danym okresie	Ilość przedsiębiorstw wykreślonych z RDR w danym okresie	Ilość przedsiębiorców wpisanych do RDR Stan na dzień 31.12. danego roku
2020	0	0	7
2019	2	1	7
2018	0	1	6
2017	1	1	7
2016	0	1	7
2015	2	1	8
2014	0	11	7
2013	6	3	18
2012	15	0	15

Źródło: opracowanie własne ZUK w Stargardzie

4.1 Kontrola umów na odbieranie odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkałych

Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umów na odbieranie odpadów komunalnych, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6–12 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Właściciele nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, wykonując obowiązek w zakresie pozbywania się z nieruchomości odpadów komunalnych, są obowiązani do udokumentowania w formie umowy korzystania z usług wykonywanych przez przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, wpisanego do rejestru działalności regulowanej.

Zarząd Usług Komunalnych w Stargardzie przy współpracy ze Strażą Miejską sprawuje nadzór nad zawartymi i rozwiązanymi umowami na odbiór odpadów komunalnych z wybranym przedsiębiorcą posiadającym wpis do Rejestru Działalności Regulowanej (RDR) w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz przestrzeganiem regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miasta Stargard. Pracownicy ZUK na bieżąco weryfikują przesyłane przez odbiorców odpadów wykazy podmiotów, z którymi zawarto lub rozwiązano umowę. Na skutek prowadzonych przez pracowników ZUK weryfikacji umów pod kątem obowiązujących przepisów dokonano kontroli polegającej na:

- 1) wysłaniu 2 pism do przedsiębiorców z prośbą o okazanie umowy lub w przypadku jej braku podpisania stosownej umowy;
- 2) wykonaniu 60 kontroli przy udziale Staży Miejskiej.

W wyniku tych działań przedsiębiorcy zgłaszali się do ZUK z okazaniem posiadanej umowy oraz dokumentów potwierdzających zakup worków na odpady segregowane lub zawierali umowy.

58 spraw zostało załatwionych pozytywnie, tj. przedsiębiorca przedstawił umowę lub zawarł umowę w przypadku nieposiadania jej, 2 sprawy są w toku.

Zarząd Usług Komunalnych w Stargardzie prowadzi elektroniczną ewidencję umów na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości niezamieszkałych przy zastosowaniu wewnętrznej bazy danych. Prowadzenie ewidencji umów odbywa się przy współpracy z firmami świadczącymi usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie miasta. Informacje dotyczące zawartych i rozwiązyanych umów przedsiębiorcy przekazują w rocznych sprawozdaniach. Ewidencja ta była na bieżąco weryfikowana.

4.2 Dzikie wysypiska

W 2020 roku kontynuowana była akcja przeciwdziałania powstawaniu „dzikich wysypisk” na terenach gminnych. Zadanie polegające na zbieraniu porzuconych odpadów i ich usuwaniu z terenów publicznych zostało powierzone Miejskiemu Przedsiębiorstwu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.

Łącznie w 2020 roku zlokalizowano **15 miejsc**, gdzie zostały porzucone odpady skąd zostały odebrane odpady w ramach likwidacji „dzikich wysypisk”. Niezwłocznie po stwierdzeniu powstania „dzikiego wysypiska”, MPGK Sp. z o.o. – na zlecenie ZUK – oczyszczało teren i usuwało zebrane odpady. Z miejsc, na których porzucono odpady w ciągu całego 2020 roku spółka miejska zebrała **22,68 Mg** odpadów.

„Dzikie wysypiska” zostały zlokalizowane:

- na terenie miejskim przy garażach przy ul. Łabędzia;
- na terenie „drogi czołgowej” przy Cmentarzu Komunalnym przy ul. Tadeusza Kościuszki;
- przy ul. Żwirki i Wigury na os. Lotnisko
- przy parkingu miejskim przy ul. Prządki
- przy parkingu przy ul. Metalowej.

Zestawienie ilości „dzikich” wysypisk oraz masy porzuconych przez nieznanych sprawców i zebranych przez gminę odpadów w latach 2013 – 2020 pokazano w tabeli nr 4.

Tabela nr 4 Ilość dzikich wysypisk zlikwidowanych przez Gminę Miasto Stargard w latach 2013-2020

Lp.	Wielkość	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
		Ilość [Mg]	Ilość [Mg]	Ilość [Mg]	Ilość [Mg]	Ilość [Mg]	Ilość [Mg]	Ilość [Mg]	Ilość [Mg]
1.	„dzikie” wysypiska	14	32	12	14	9	16	8	15
2.	Masa zebranych odpadów	2.135,70	114,85	26,62	34,69	2,85	18,07	4,75	22,68

Źródło: opracowanie własne ZUK w Stargardzie

Fotografia 11 „dzikie wysypisko” na terenie „drogi czołgowej” przy ul. Kościuszki

Foto: ZUK – własne

Fotografia 12 „dzikie wysypisko” przy ul. Łabędzia

Foto: ZUK - własne

Na tereny miejskie, oddalone od zabudowań, na których zostały zlokalizowane „dzikie wysypiska” nieznani sprawcy porzucali nieznaczne ilości odpadów komunalnych (tj. odpady z tworzyw sztucznych, opakowania szklane, szkło, papier, folie, zużyte meble, odzież, zużyty sprzęt RTV i AGD i opony). Na „dzikie wysypiska” trafiały także odpady pochodzące z drobnych remontów – gruz, niewykorzystane materiały budowlane oraz odpady zielone powstające podczas prac ogrodniczych.

W związku z tym, że ZUK nie jest zobowiązany do utrzymania czystości i porządku na wszystkich terenach w mieście, ZUK współpracował z innymi podmiotami, takimi jak: Straż Miejska, zarządy dróg, Stargardzkie TBS Sp. z o.o. Informacje o nieporządku były przekazywane na bieżąco tym podmiotom w celu uporządkowania zanieczyszczonego terenu.

Z przedstawionych danych wynika, że bardzo duże ilości odpadów były podrzucane tworząc dzikie wysypiska w pierwszym okresie funkcjonowania gminnego systemu (rok 2013-2014). Zapewnienie mieszkańcom odbioru wszystkich odpadów powstających w gospodarstwach domowych wpłynęło znacznie na zmniejszenie masy odpadów wyrzucanych w niekontrolowany sposób do środowiska.

4.3 Kara za nieosiągnięcie wymaganego poziomu ograniczenia masy opadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

Gmina Miasto Stargard w latach 2013 i 2014 nie osiągnęła wymaganych poziomów redukcji odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania. W związku z tym, Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska wydał decyzje naliczające kary:

- 1) w wysokości 586.044,00 zł wymierzona przez WIOŚ decyzją z dnia 19.12.2016 r. za nieosiągnięcie poziomu wymaganego w 2013 r.;
- 2) w wysokości 157.755,00 zł wymierzona przez WIOŚ decyzją z dnia 06.12.2018 r. za nieosiągnięcie poziomu wymaganego w 2014 r.

Umorzenie kary może nastąpić w przypadku, gdy gmina podejmie działania naprawcze tj. po usunięciu przyczyn, z powodu których kara ta została nałożona, a organ stwierdzi, że działania te były skuteczne, a nie doraźne. W przypadku nieusunięcia tych przyczyn, kara będzie podlegała ściągnięciu.

Ostatecznie, w wyniku podjęcia działań naprawczych zmierzających do usunięcia przyczyn nałożenia kar, kary te zostały umorzone: decyzją o nr 13/2021 z dn. 26.02.2021 r. która w całości umorzyła karę za 2013 r. oraz decyzją o nr 14/2021 z dn. 26.02.2021 r., która w całości umorzyła karę za 2014 r.

5 Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Miasta Stargard w 2020 r. (nieruchomości zamieszkałe i niezamieszkałe)

Ilość odpadów wytworzona na nieruchomościach zamieszkałych i niezamieszkałych określana jest na podstawie otrzymanych rocznych sprawozdań od przedsiębiorstw wywozowych, które odbierały od właścicieli nieruchomości odpady komunalne, a także od podmiotów zbierających odpady komunalne w postaci papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oraz w oparciu o wyniki zbiórki odpadów w ramach prowadzonego punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

W 2020 r. na terenie Stargardu wytworzono łącznie **28.696,8728 Mg** odpadów komunalnych (tabela nr 5). Są to odpady wytworzone i odebrane z nieruchomości zamieszkałych, niezamieszkałych, w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, oraz w punktach zbierania odpadów w postaci papieru, tworzyw sztucznych, metali i szkła (punktach skupu), do których mieszkańcy również przekazywali część swoich odpadów. Masa wytworzonych i odebranych odpadów dzieliła się następująco:

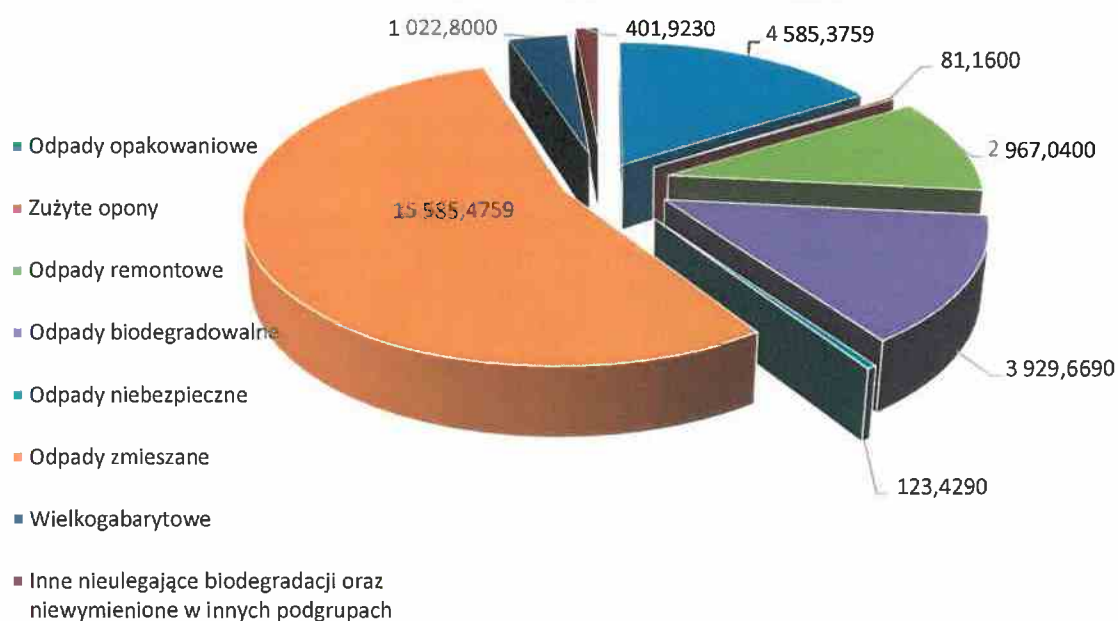
- 23.064,3740 Mg tj. ok. 80 % stanowiły odpady z nieruchomości zamieszkałych,
- 5.320,4755 Mg tj. ok. 19 % pochodziło z nieruchomości niezamieszkałych, tj. z przedsiębiorstw, instytucji, terenów rekreacyjnych itp.
- 312,0233 Mg ok. 1% zostało zebrane przez podmioty zbierające papier, metale, tworzywa sztuczne i szkło.

Analiza systemu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2020 r.
dla Gminy Miasta Stargard

Tabela nr 5. Masa odpadów wytworzonych i odebranych w 2020 r. z terenu miasta Stargard z podziałem na nieruchomości zamieszkałe, niezamieszkałe i punkty skupu

Odpady	GSGOK			Niezamieszkałe	SKUPY	Razem [4+5+6]	Udział masy odpadów z nier. zamieszkałych w masie odpadów ogółem
	Zamieszkałe	PSZOK	Razem GSGOK				
1	2	3	4	5	6	7	8
Odpady opakowaniowe	3 452,5600	126,1800	3 578,7400	743,1816	263,4543	4 585,3759	0,1598
Zużyte opony	0,0000	81,1600	81,1600	0,0000	0,0000	81,1600	0,0028
Odpady remontowe	0,0000	2 903,5200	2 903,5200	63,5200	0,0000	2 967,0400	0,1034
Odpady biodegradowalne (trawa, kuchenne, drewno, papier z gr. 20)	3 290,0400	323,4800	3 613,5200	267,5800	48,5690	3 929,6690	0,1369
Odpady niebezpieczne	0,0000	123,4290	123,4290	0,0000	0,0000	123,4290	0,0043
Odpady zmieszane	11 777,4000	0,0000	11 777,4000	3 808,0759	0,0000	15 585,4759	0,5431
Wielkogabarytowe	609,8400	373,8600	983,7000	39,1000	0,0000	1 022,8000	0,0356
Inne nieulegające biodegradacji oraz niewymienione w innych podgrupach	0,8400	2,0650	2,9050	399,0180	0,0000	401,9230	0,0140
Razem:	19 130,6800	3 933,6940	23 064,3740	5 320,4755	312,0233	28 696,8728	1,0000

Wykres nr 1 Udział poszczególnych frakcji odpadów wytworzonych i odebranych z terenu miasta Stargard w roku 2020.

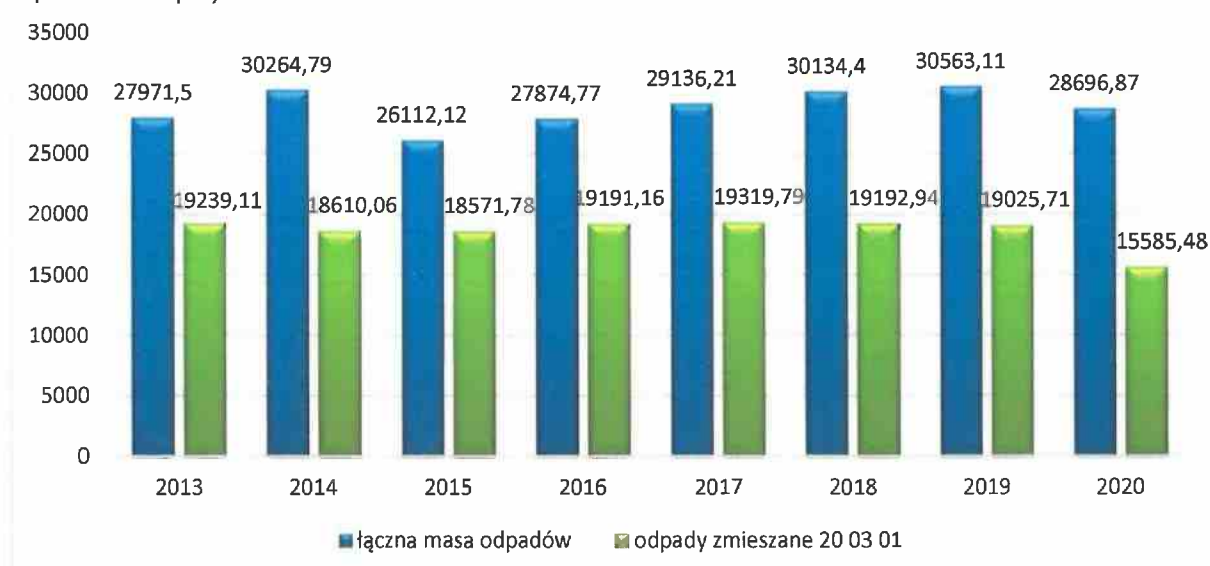

Źródło: opracowanie własne ZUK w Stargardzie

Dla celów porównawczych, na wykresie nr 2 zestawiono łączną masę odpadów wytworzonych na terenie Gminy Miasta Stargard oraz masę odpadów zmieszanych (kod 20 03 01) wytworzonych i odebranych z nieruchomości zamieszkałych, niezamieszkałych i w PSZOK oraz zebranych w punktach skupu (dotyczy lat 2018-2020).

**Analiza systemu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2020 r.
dla Gminy Miasta Stargard**

Wykres nr 2 Odpady wytworzone na terenie Gminy Miasta Stargard w latach 2013-2020. Porównanie całkowitej ilości odpadów zmieszanych o kodzie 20 03 01 w poszczególnych latach (z uwzględnieniem odpadów zebranych w punktach skupu*)

* Od 2018 r. w łącznej masie odpadów uwzględniane są również odpady zbierane w punktach skupu: w 2018 r.: 1.160,8793 Mg, w 2019 r.: 1.125,0627 Mg, w 2020 r.: 312,0233 Mg

Źródło: opracowanie własne ZUK w Stargardzie

Tabela nr 6 Masa odpadów wytworzonych i odebranych w 2020r. w ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami (dane z miesięcznych sprawozdań Operatora systemu), porównana z rokiem 2019.

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	GSGOK	GSGOK w 2020 r.			Przyrównanie masy odpadów odebranych w 2020 do 2019 r. 6:3 [%]
		2019	od mieszkańców	PSZOK	Razem	
1	2	3	4	5	6	7
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	635,1	1 065,9100	36,6800	1 102,5900	173,61%
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	373,18	647,1900	28,1000	675,2900	180,96%
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	324,06	538,9800	4,1600	543,1400	167,60%
15 01 07	Opakowania ze szkła	759,7	1 200,4800	57,2400	1 257,7200	165,55%
16 01 03	Zużyte opony	77,8	0,0000	81,1600	81,1600	104,32%
16 02 16	Elementy usunięte ze zużytych urządzeń inne niż wymienione w 16 02 15	0,075				0,00%
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	77,66	0,0000	1,9200	1,9200	2,47%
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	3413,7	0,0000	2 901,6000	2 901,6000	85,00%
20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	0	1 024,1000	0,0000	1 024,1000	

Analiza systemu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2020 r.
dla Gminy Miasta Stargard

20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	1,01	0,0000	1,6350	1,6350	161,88%
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	8,071	0,0000	9,3330	9,3330	115,64%
20 01 26*	Oleje i tłuszcze inne niż wymienione w 20 01 25	1,2	0,0000	0,9360	0,9360	78,00%
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	2,569	0,0000	3,6450	3,6450	141,88%
20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,666	0,0000	0,5750	0,5750	86,34%
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	42,993	0,0000	50,0370	50,0370	116,38%
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	43,516	0,0000	57,2680	57,2680	131,60%
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	0	0,0000	0,0050	0,0050	
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	2536,48	2 265,9400	323,4800	2 589,4200	102,09%
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	14694,68	11 777,4000	0,0000	11 777,4000	80,15%
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	747,58	609,8400	373,8600	983,7000	131,58%
20 03 99	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	0	0,8400	2,0600	2,9000	
Razem:		23 740,0400	19 130,6800	3 933,6940	23 064,3740	97,15%

Źródło: opracowanie własne ZUK w Stargardzie

W ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2020 r. odebrano od właścicieli nieruchomości zamieszkałych **23.064,3740 Mg** odpadów komunalnych. W poprzednim roku masa odebranych odpadów wyniosła 23.740,04 Mg. Masę odpadów odebranych z nieruchomości zamieszkałych określono na podstawie informacji przekazywanych przez Operatora gminnego systemu oraz podmiot zagospodarowujący te odpady. Tabela nr 6 przedstawia masę odpadów komunalnych wytworzonych i odebranych w 2020 r. w ramach gminnego systemu.

Bezpośrednio z nieruchomości zamieszkałych zostało odebrane **19.130,6800 Mg** odpadów, tj. ok. **83%** wszystkich odpadów odebranych w ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Natomiast 3.933,6940 Mg odpadów tj. ok. **17 %** całej masy odpadów odebranych w ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

W ramach gminnego systemu odbierane były następujące frakcje odpadów:

1) odpady komunalne zmieszane, które stanowiły **51%** całej masy odebranych odpadów;

2) odpady opakowaniowe, które stanowiły **15,5 %** całej masy odpadów, a w tym odpady w postaci makulatury i papieru 31 %, tworzywa sztuczne 19 %, zmieszane odpady opakowaniowe 15 %, opakowania szklane stanowiące 35 % całej masy odpadów opakowaniowych;

3) zużyte opony – 0,35 %,

4) odpady remontowe – 12,5 %,

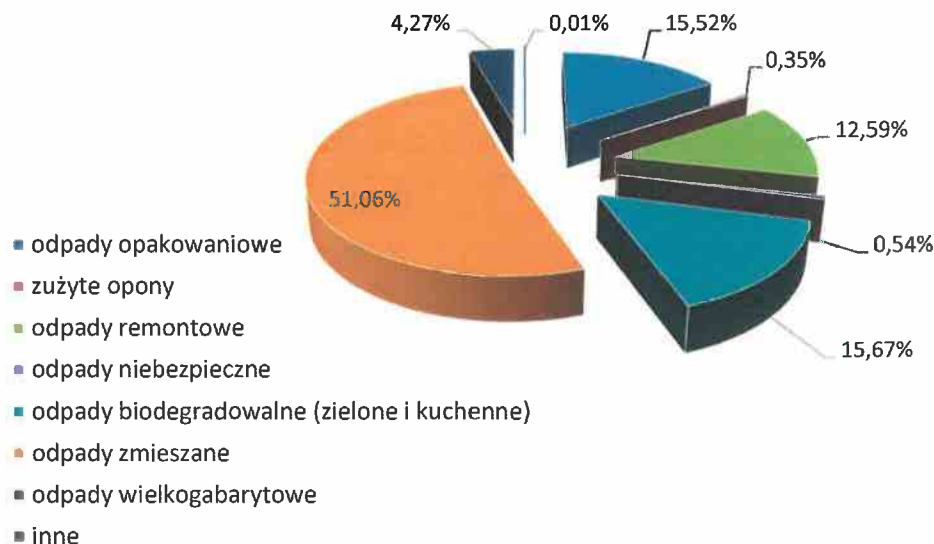
5) odpady niebezpieczne – 0,54 %,

6) odpady biodegradowalne (zielone i kuchenne) - 15,67 %,

7) odpady wielkogabarytowe – 4,27 %.

Szczegółowe informacje dotyczące udziału poszczególnych frakcji odpadów wytworzonych i odebranych w ramach gminnego systemu gospodarki odpadami przedstawia wykres nr 3.

Wykres nr 3 Udział procentowy poszczególnych frakcji odpadów odebranych bezpośrednio z nieruchomości oraz w PSZOK

Źródło: opracowanie własne ZUK w Stargardzie

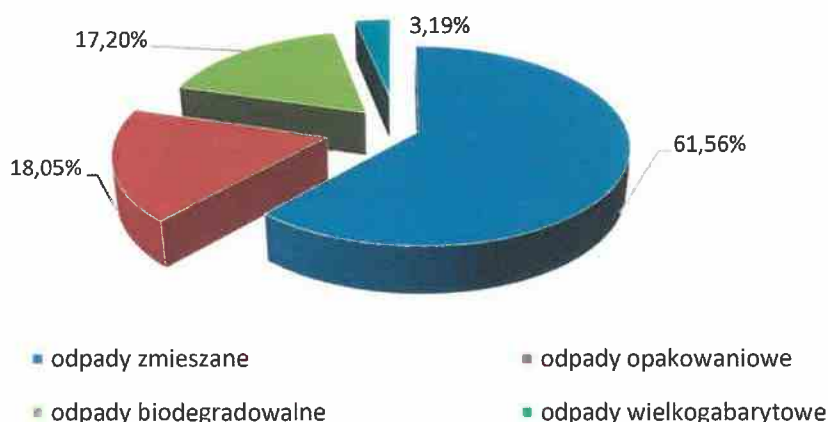
Odpady odbierane bezpośrednio z nieruchomości.

Bezpośrednio z nieruchomości odbierane były odpady komunalne zmieszane w ilości 11.777,4000 Mg, odpady biodegradowalne w ilości 3.290,04 Mg (w tym odpady kuchenne: 1.024,1000 Mg, odpady zielone: 2.265,9400 Mg), odpady wielkogabarytowe w ilości 609,8400 Mg oraz odpady opakowaniowe w ilości 3.452,56 Mg, a w tym odpady w postaci makulatury

i papieru: 1.065,9100 Mg, tworzywa sztuczne: 647,1900 Mg, zmieszane odpady opakowaniowe: 538,9800 Mg oraz opakowania szklane w ilości 1.200,4800 Mg.

Szczegółowe informacje dotyczące udziału poszczególnych frakcji odpadów wytworzonych i odebranych bezpośrednio z nieruchomości w ramach gminnego systemu gospodarki odpadami przedstawia wykres nr 4.

Wykres nr 4 Udział procentowy poszczególnych frakcji odpadów odebranych bezpośrednio z nieruchomości (bez odpadów odebranych w PSZOK)

Źródło: opracowanie własne ZUK w Stargardzie

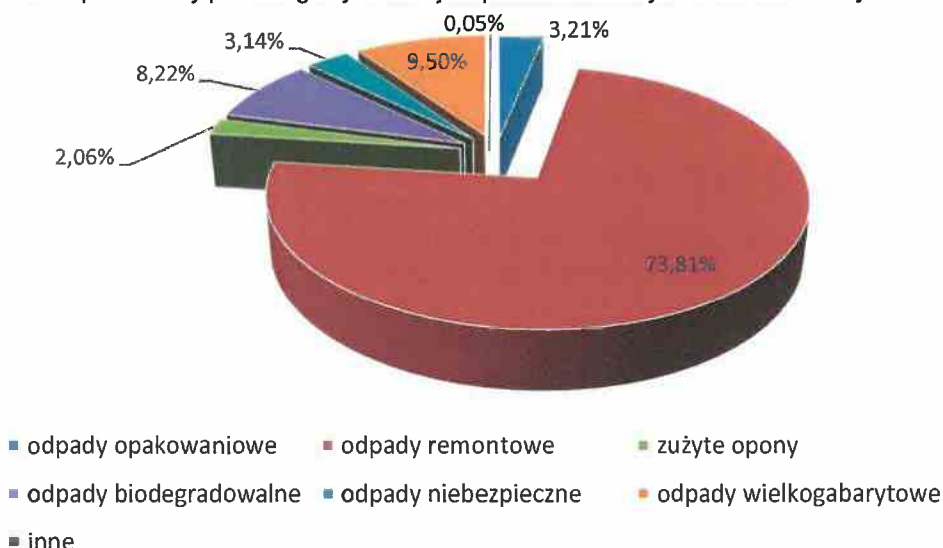
Odpady odbierane w ramach Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (EKOPUNKT).

W EKOPUNKCIE przyjmowano wszystkie frakcje selektywnie zgromadzonych odpadów komunalnych dostarczone przez mieszkańców we własnym zakresie, łącznie **3.933,6940 Mg odpadów**. Wykres nr 5 przedstawia procentowy udział odpadów, które zostały odebrane w ramach funkcjonowania Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

Wśród odpadów opakowaniowych odebranych w EKOPUNKCIE znajdowały się odpady opakowaniowe w ilości 126,1800 Mg, a w tym: papier i tektura w ilości: 36,6800 Mg, tworzywa sztuczne: 28,1000 Mg, zmieszane odpady opakowaniowe 4,1600 Mg, oraz opakowania szklane: 57,2400 Mg.

Ponadto w ramach działania EKOPUNKTU zostały odebrane odpady remontowe w ilości 2.903,5200 Mg, opony w ilości 81,1600 Mg, odpady biodegradowalne w ilości 323,4800 Mg, odpady wielkogabarytowe w ilości 373,8600 Mg. Natomiast w Punkcie Zbierania Odpadów Niebezpiecznych działającym w ramach działania EKOPUNKTU zebrano 123,4290 Mg odpadów niebezpiecznych, w tym przeterminowanych leków i zużytych elektroprzetwórców.

Wykres nr 5 Udział procentowy poszczególnych frakcji odpadów odebranych w ramach funkcjonowania PSZOK.

Źródło: opracowanie własne ZUK w Stargardzie

5.1.1 Poszczególne frakcje odpadów odbieranych w ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi

Odpady zmieszane, a cały strumień odpadów komunalnych

W 2020 r. od właścicieli nieruchomości objętych gminnym systemem odebrano **11.777,4000 Mg** odpadów zmieszanych. Jest to ilość mniejsza niż w latach wcześniejszych. Przyczyniło się do tego wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów kuchennych od 01.01.2020 r. Ponadto wzrasta również poziom wysegregowania odpadów opakowaniowych przez mieszkańców.

W tabeli nr 7 przedstawiono dane dotyczące łącznej masy odpadów komunalnych oraz masy odpadów zmieszanych odebranych w ramach gminnego systemu w latach 2017-2020, w przeliczeniu na odpady wytwarzane przez jednego mieszkańca oraz jedno gospodarstwo domowe w tych latach z zaznaczeniem kierunku trendu.

Średnia ilość odpadów zmieszanych wytwarzanych przez jednego mieszkańca miesięcznie wynosiła w 2020 r. 15,9 kg tj. o pond 3,5 kg mniej niż w 2019 r. W odniesieniu do średniej masy odpadów wytwarzanych miesięcznie w 2020 r. przez jedno gospodarstwo domowe było to:

Analiza systemu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2020 r.
dla Gminy Miasta Stargard

- **73,6 kg** całej masy wytwarzanych odpadów, dla porównania, w 2019 r. było to 77 kg, a w 2018 r. 78,1 kg,
- **37,6 kg** masy odpadów zmieszanych – poziom ten w latach 2016-2019 wahał się w okolicach 50 kg miesięcznie;

Tabela nr 7 Łączna masa odpadów komunalnych, oraz komunalnych odpadów zmieszanych odebranych w ramach gminnego systemu w latach 2017-2020, w przeliczeniu na odpady wytwarzane przez 1 mieszkańca oraz 1 gospodarstwo

L.p.	Dane	2017	2018	2019	2020
1	Liczba ludności ¹	63 550	62 986	62 405	61 736
2	Liczba gospodarstw domowych ²	25 022	25 305	25 697	26 114
3	Łączna masa odpadów ³	24.026,360 Mg	23.722,957 Mg	23.740,04 Mg	23.064,374 Mg
4	Masa odpadów zmieszanych ³	15.111,280 Mg	15.162,730 Mg	14.694,680 Mg	11.777,400 Mg
ODPADY WYTWARZANE W CIĄGU ROKU PRZEZ JEDNEGO MIESZKAŃCA					
5	Masa wszystkich odpadów w przeliczeniu na 1 mieszkańca (Obliczenia: wiersz 3 / wiersz 1)	0,378 Mg 378 kg	0,377 Mg 377 kg	0,380 Mg 380 kg	↓ 0,374 Mg 374 kg
6	Masa odpadów zmieszanych w przeliczeniu na 1 mieszkańca (Obliczenia: wiersz 4 / wiersz 1)	0,238 Mg 238 kg	0,241 Mg 241 kg	0,235 Mg 235 kg	↓ 0,191 Mg 191 kg
ODPADY WYTWARZANE W CIĄGU ROKU PRZEZ JEDNO GOSPODARSTWO DOMOWE					
7	Średnia ilość wszystkich odpadów oddawanych w ciągu roku przez 1 gospodarstwo domowe (Obliczenia: wiersz 3 / wiersz 2)	0,960 Mg 960 kg	0,937 Mg 937 kg	0,924 Mg 924 kg	↓ 0,883 Mg 883 kg
8	Średnia ilość odpadów zmieszanych oddawanych w ciągu roku przez 1 gospodarstwo (Obliczenia: wiersz 4 / wiersz 2)	0,604 Mg 604 kg	0,599 Mg 599 kg	0,572 Mg 572 kg	↓ 0,451 Mg 451 kg
ODPADY WYTWARZANE W CIĄGU MIESIĄCA PRZEZ JEDNEGO MIESZKAŃCA					
9	Masa wszystkich odpadów w przeliczeniu na 1 mieszkańca (Obliczenia: wiersz 5 / 12 m-cy)	0,0315 Mg 31,5 kg	0,0314 Mg 31,4 kg	0,0316 Mg 31,6 kg	↓ 0,0311 Mg 31,1 kg
10	Masa odpadów zmieszanych w przeliczeniu na 1 mieszkańca (Obliczenia: wiersz 6 / 12 m-cy)	0,0198 Mg 19,8 kg	0,0201 Mg 20,1 kg	0,0196 Mg 19,6 kg	↓ 0,0159 Mg 15,9 kg
ODPADY WYTWARZANE W CIĄGU MIESIĄCA PRZEZ JEDNO GOSPODARSTWO DOMOWE					
15	Masa wszystkich odpadów w przeliczeniu na 1 gospodarstwo domowe (Obliczenia: wiersz 7 / 12 m-cy)	0,080 Mg 80 kg	0,0781 Mg 78,1 kg	0,077 Mg 77 kg	↓ 0,0736 Mg 73,6 kg
16	Masa odpadów zmieszanych w przeliczeniu na 1 gospodarstwo domowe (Obliczenia: wiersz 8 / 12 m-cy)	0,0503 Mg 50,3 kg	0,0499 Mg 49,9 kg	0,0477 Mg 47,7 kg	↓ 0,0376 Mg 37,6 kg

Źródło: opracowanie własne ZUK w Stargardzie

1 Dane z ewidencji ludności

2 Dane z deklaracji

3 Dane ze sprawozdań Operatora systemu

Odpady opakowaniowe

W 2020 r. odebrano łącznie **3.578,7400 Mg** odpadów opakowaniowych, czyli o **ponad 71% więcej niż rok wcześniej**. Tabela nr 8 przedstawia zestawienie odpadów opakowaniowych odebranych w 2020 r. w podziale na miejsca odbioru w porównaniu do lat 2017-2019. Pozytywnym aspektem jest wzrost wysegregowania odpadów opakowaniowych, co świadczy o zwiększeniu świadomości mieszkańców miasta w zakresie konieczności wydzielania surowców wtórnych aby mogły one trafić do ponownego przetworzenia.

Analiza systemu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2020 r.
dla Gminy Miasta Stargard

Tabela nr 8 zestawienie odpadów opakowaniowych odebranych w 2020 r. w podziale na miejsca odbioru w porównaniu do lat 2017-2019.

	Odpady opakowaniowe	15 01 01 Opakowania z papieru i tektury	15 01 02 Opakowania z tworzyw sztucznych	15 01 06 Zmieszane odpady opakowaniowe	15 01 07 Opakowania ze szkła	Razem [Mg]	Wzrost w stosunku do roku poprzedniego
z nieruchomości	2017	433,08	231,66	186	542,5	1.393,24	
	2018	468,4	280,39	213,99	578,25	1.541,03	10,61%
	2019	485,08	293,02	268,64	634,38	1.681,12	9,09%
	2020	1.065,91	647,19	538,98	1.200,48	3.452,56	105,37%
PSZOK	2017	68,02	60,18	63,94	81,68	273,82	
	2018	95,62	68,56	60,86	70,34	295,38	7,87%
	2019	150,02	80,16	55,42	125,32	410,92	39,12%
	2020	36,68	28,10	4,16	57,24	126,18	-69,29%
GSGOK (razem)	2017	501,1	291,84	249,94	624,18	1.667,06	
	2018	564,02	348,95	274,85	648,59	1.836,41	10,16%
	2019	635,10	373,18	324,06	759,70	2.092,04	13,92%
	2020	1.102,59	675,29	543,14	1.257,72	3.578,74	71,06%

Źródło: opracowanie własne ZUK w Stargardzie

Analiza stopnia wysegregowania odpadów przedstawia, że średniorocznie jedno gospodarstwo domowe, w 2020 r. oddało rocznie 137 kg odpadów opakowaniowych, w 2019 r. było to 92 kg. Oznacza to znaczny wzrost aż o 45 kg na każde gospodarstwo domowe. Tabela nr 9 zawiera zestawienie danych użytych do obliczenia średniorocznych ilości odpadów opakowaniowych liczonych na jedno gospodarstwo domowe.

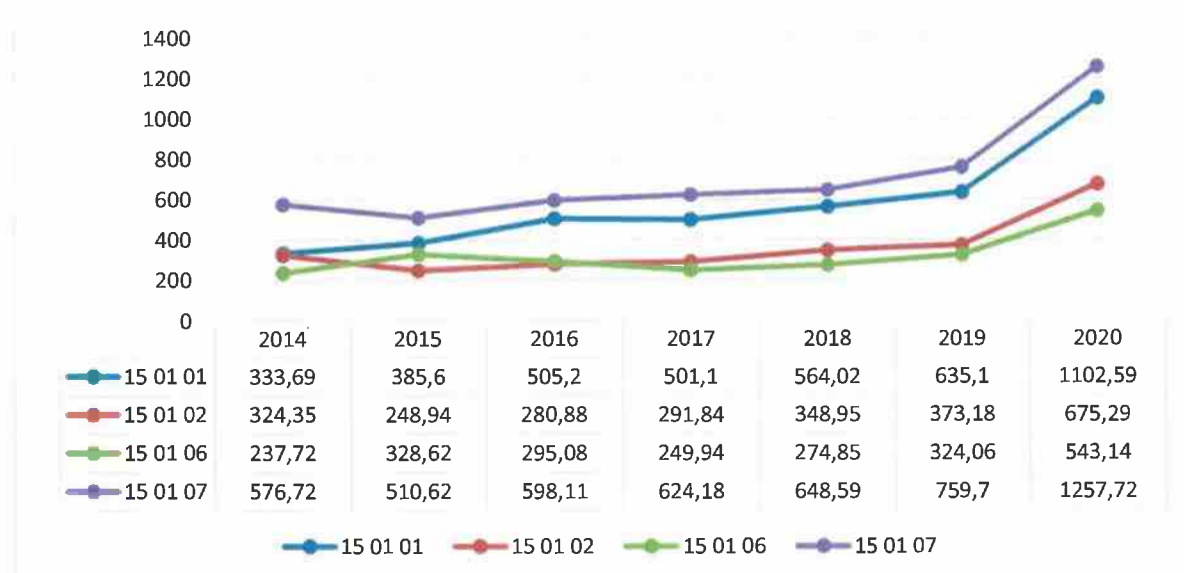
Tabela nr 9 Zestawienie danych do obliczenia średniorocznych ilości wysegregowanych odpadów opakowaniowych w latach 2017-2020.

L.p.	Dane	2017	2018	2019	2020
1	Liczba ludności Dane z ewidencji ludności	63 550	62 986	62 405	61 736
2	Liczba gospodarstw domowych segregujących odpady Dane z deklaracji	20 661	21 306	22 656	26 114
3	Masa odpadów opakowaniowych Dane ze sprawozdań Operatora systemu	1 667,06	1 836,41	2 092,04	3 578,7400
4	Średnia ilość odpadów opakowaniowych oddawanych w ciągu roku przez jedno gospodarstwo domowe segregujące odpady [Mg] (Sposób obliczeń: wiersz 3 / wiersz 2)	0,081 Mg 81 kg	0,086 Mg 86 kg	0,092 Mg 92 kg	0,137 Mg 137 kg

Źródło: opracowanie własne ZUK w Stargardzie

Odbiór odpadów opakowaniowych z nieruchomości oraz przyjmowanie ich w EKOPUNKCIE wpływa na zwiększenie kosztów funkcjonowania systemu, z drugiej jednak strony – pozwala na osiągnięcie przez gminę efektu ekologicznego: odpady te są odzyskiwane lub poddawane recyklingowi, a nie składowane. Wykres nr 6 przedstawia tendencję wzrostową odpadów wysegregowywanych w ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w latach 2014-2020.

Wykres nr 6 Wyniki selektywnej zbiórki odpadów w ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miasta Stargard w latach 2014-2020

Źródło: opracowanie własne ZUK w Stargardzie

Odpady remontowe

W ramach funkcjonowania gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi odebrano **2.903,5200 Mg** odpadów remontowych i budowlanych. Jest to ilość o 587,84 Mg mniejsza niż w 2019 r. Analiza przepływu strumienia tej frakcji do gminnego systemu pozwoliła jednoznacznie stwierdzić, że istotny wpływ na zmniejszenie ilości tych odpadów spowodowane było zamontowaniem szlabanu na wjeździe do PSZOK. Każda osoba, która chciała oddać odpady była kontrolowana pod względem tego czy jest mieszkańcem Stargardu oraz czy odpady pochodzą z gospodarstwa domowego objętego gminnym systemem.

Ponadto, w lipcu 2019 r. rozpoczął się nowy okres limitowania dla odpadów remontowych, który trwać będzie do 30.06.2022 r. Wraz z rozpoczęciem nowego okresu, zmniejszeniu o połowę uległy limity odpadów remontowych, jakie mieszkańcy mogą przekazywać w ramach wnoszonej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Dotychczas (do 30.06.2019 r.) było to 6m³ w skali 3 lat. Od 1.07.2019 r. – 3m³, co również miało zdecydowany wpływ na zmniejszenie masy tych odpadów w gminnym systemie.

Odpady ulegające biodegradacji: odpady zielone i odpady kuchenne

W ramach gminnego systemu, w 2020 r. odebrano **2.589,42 Mg** odpadów zielonych (w 2019 r. 2.536,48 Mg, z czego **2.265,94 Mg** odebrano bezpośrednio z nieruchomości, natomiast **323,48 Mg** w ramach funkcjonowania EKOPUNKTu).

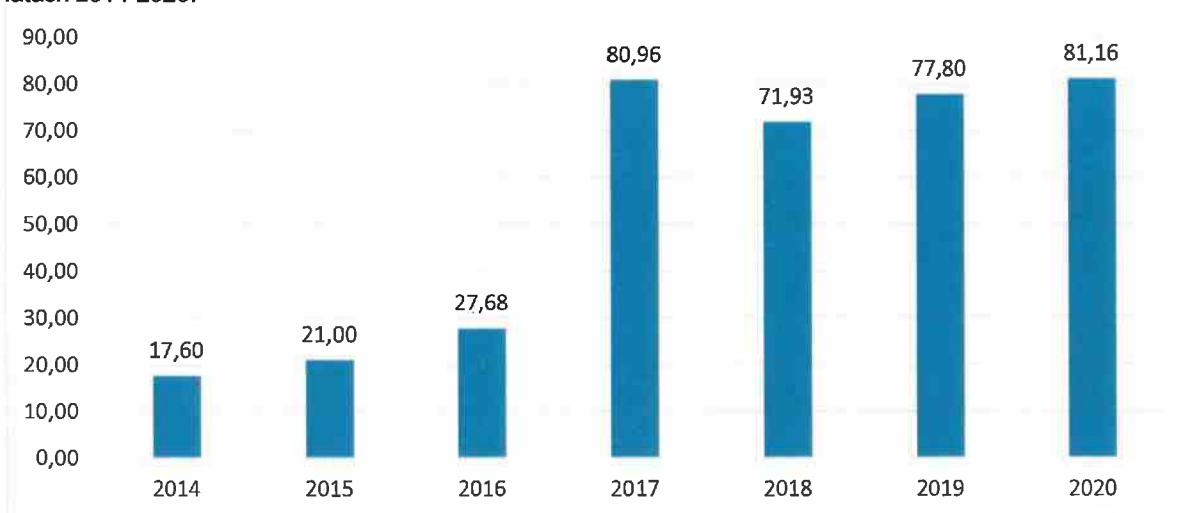
Analiza odbioru odpadów zielonych pozwala na określenie wahań w ilości wytwarzanych odpadów zielonych, które kształtują się na poziomie +/- 10 i w dużej mierze są zależne od czynników takich jak: temperatury w okresie letnim oraz ilość opadów deszczu. Ponadto, na uregulowanie ilości odpadów zielonych przekazywanych do EKOPUNKTU miał wpływ również montaż szlabanu, który spowodował uszczelnienie gminnego systemu. Osoby nieuprawnione nie mogły przewieźć odpadów do PSZOK.

Od 01.01.2020 r. mieszkańcy miasta zobowiązani byli zbierać selektywnie odpady kuchenne. Łącznie, w 2020 r. odebrano **1.024,100 Mg** tych odpadów bezpośrednio z nieruchomości. Początkowo zbieranie tych odpadów przysparzało problemów mieszkańcom, w związku z czym pierwsza połowa roku stanowiła dla większości mieszkańców okres przystosowawczy. W drugiej połowie roku zbieranie odpadów kuchennych odbywało się bez problemów interpretacyjnych w odniesieniu do określenia tej frakcji odpadów.

Zużyte opony

Podczas przeprowadzania analizy zauważono, że w roku 2017 nastąpił nagły wzrost ilości opon oddawanych w ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami. Tak wysoki poziom utrzymywał się niezmiennie również w latach 2018-2020. Wykres nr 7 przedstawia wzrost ilości odebranych opon w ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Wykres nr 7 Ilość odebranych opon w ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w latach 2014-2020.

Źródło: opracowanie własne ZUK w Stargardzie

W związku z tym, przeprowadzone są analizy dotyczące ilości kompletów opon przekazanych przez mieszkańców naszego miasta. Z przeprowadzonych analiz wynika, że w 2019 r. w ok. 8,8 % gospodarstw domowych na terenie miasta Stargard wymieniono komplety opon na nowe z jednoczesnym oddaniem starych kompletów do gminnego systemu gospodarowania odpadami. W przeliczeniu na mieszkańców: w 2020 r. było to 4,11 % Dla porównania, w 2019 r. 3,9 % mieszkańców.

Pomimo znacznego wzrostu w latach 2017-2020 masy opon oddawanych do gminnego systemu – nie są to ilości mogące wzbudzić niepokój, kształtujące się na poziomie do ~ 10% gospodarstw domowych. Tabela nr 10 przedstawia procentową ilość gospodarstw domowych, z których oddano odpady w postaci zużytych opon w ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Tabela nr 10 Analiza ilości odpadów w postaci zużytych opon przekazywanych w ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi przez gospodarstwa domowe

L.p.	Dane	2017	2018	2019	2020
1	Liczba ludności Dane z ewidencji ludności	63 550	62 986	62 405	61 736
2	Liczba gospodarstw domowych Dane z deklaracji	25 022	25 305	25 697	26 114
3	Łączna masa odpadów w postaci zużytych opon Dane ze sprawozdań Operatora systemu	80,96	71,93	77,8	81,16
4.	Średnia waga 1 opony opon Dane otrzymane od punktów wulkanizacyjnych	8 kg	8 kg	8 kg	8 kg
5	Ilość oddanych opon (szt. / kompletów)	10.120 szt. / 2.530 kpl.	8.991 szt. / 2.248 kpl.	9.725 szt. / 2.431 kpl.	10.145 szt. /2.536 kpl
6	Ilość gospodarstw, które skorzystały z możliwości oddania zużytych opon w ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami, przy założeniu oddania pełnych kompletów	10 %	8,9 %	8,8 %	9,71%

	opon (Sposób obliczeń: wiersz 5 / wiersz 2)				
7	Ilość osób, które skorzystały z możliwości oddania zużytych opon w ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami, przy założeniu oddania pełnych kompletów opon [%] (Sposób obliczeń: wiersz 5 / wiersz 1)	4 %	3,6 %	3,9 %	4,11 %

Źródło: opracowanie własne ZUK w Stargardzie

Odpady niebezpieczne

W ramach gminnego systemu odebrano łącznie **123,4290 Mg** odpadów niebezpiecznych, wśród których były m.in. zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne (ZSEIE), świetlówki, żarówki, zużyte baterie i przeterminowane leki. Dla porównania, masa odpadów niebezpiecznych odebranych w 2019 r. wynosiła 100,025 Mg. Zwiększenie ilości odpadów niebezpiecznych przekazywanych do PZON świadczy o podniesieniu świadomości mieszkańców miasta w zakresie postępowania z tego rodzaju odpadami.

Przeterminowane leki były oddawane do Punktu Zbierania Odpadów Niebezpiecznych działającego w ramach Ekopunktu oraz do stargardzkich aptek.

Odpady wielkogabarytowe

W 2020 r. odebrano 983,700 Mg odpadów wielkogabarytowych, o blisko 230 Mg więcej niż w roku 2019. Podobnie wysoki wzrost notuje się każdego roku. Rok 2020 był wyjątkowy pod względem ilości odpadów wielkogabarytowych. Ocenia się, że wpływ na to mogła mieć sytuacja związana ze stanem epidemii koronawirusa. Okres kwarantanny sprzyjał planowaniu wymiany umeblowania i zamawianiu nowych mebli np. przez internet. Analiza odbioru odpadów wielkogabarytowych pozwala na określenie znacznego wzrostu ilości tych odpadów w 2020 r. Odpady wielkogabarytowe są odpadami problematycznymi w związku z tym mieszkańcy w dalszym ciągu wolą je wystawić przy wiacie śmietnikowej niż zawieźć do Ekopunktu. Ze względu na to, że są to odpady duże gabarytowo, ich wystawienie w miejscu gromadzenia odpadów powoduje wrażenie nieporządku.

5.2 Zagospodarowanie odpadów komunalnych

Zagospodarowaniem odpadów pochodzących od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na obszarze Gminy Miasta Stargard w 2020 r. zajmowała się spółka miejska ze 100 % udziałem Gminy – Zakład Zagospodarowania Odpadów Stargard Sp. z o.o. Na podstawie zawartej umowy, ZZO Stargard przetwarzał odpady w trzech Regionalnych Instalacjach Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Łęczycy gm. Stara Dąbrowa tj. instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych, kompostowni odpadów zielonych i innych oraz na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, będących własnością Gminy Miasto Stargard, zgodnie z przyjętą hierarchią sposobów postępowania z odpadami.

Zadaniem Instalacji Komunalnej jest przetworzenie przyjmowanych odpadów komunalnych poprzez:

- 1) zagospodarowanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz odpadów opakowaniowych pochodzących z selektywnej zbiórki;
- 2) prowadzenie mechanicznego i ręcznego przesegregowywania odpadów w celu wydzielenia drobnej frakcji organicznej oraz surowców wtórnych możliwych do zagospodarowania;
- 3) belowanie surowców wtórnych uzyskanych w wyniku pracy linii sortowniczej;
- 4) prowadzenie czasowego magazynowania surowców wtórnych przed ich wywozem do zakładu przetwórczego (recyklera) lub punktów skupu;
- 5) kompostowanie odpadów zielonych i ulegających biodegradacji.

Odpady niebezpieczne, których Spółka nie była w stanie zagospodarować we własnym zakresie, zagospodarowano na zasadzie pośrednictwa w obrocie odpadami.

Z analizy zgromadzonych danych wynika, że na terenie Gminy Miasta Stargard wytworzono **28.696,8728 Mg** odpadów, z czego ok 312,0233 Mg mieszkańcy przekazali bezpośrednio do punktów zbierających te odpady, a pozostała ilość została odebrana przez przedsiębiorców posiadających wpis do Rejestru Działalności Regulowanej. W tym 5.320,4755 Mg odpadów pochodziła z nieruchomości niezamieszkałych, a 23.064,3740 Mg pochodziło od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i zostało odebrane przez Operatora gminnego systemu - MPGK Sp. z o.o. Odpady z nieruchomości objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi zostały zagospodarowane przez Zakład Zagospodarowania Odpadów Stargard Sp. z o.o.

ZZO dysponuje składowiskiem odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne (pojemność kwatery składowania odpadów nr V - eksploatowanej 371.500 Mg, natomiast kwatery nr VI – nowo wybudowanej pod koniec 2017 r. – 757.200 Mg).

W ramach Zakładu przetwarzania odpadów zlokalizowanego w Łęczycy funkcjonują następujące segmenty technologiczne:

- 1) instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych o przepustowości 45.000 Mg / rok;
- 2) instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych zbieranych selektywnie oraz odpadów opakowaniowych o przepustowości 6.000 Mg / rok;
- 3) instalacja biologicznego przetwarzania odpadów o przepustowości 36.000 Mg/rok;
- 4) kompostowania odpadów zielonych i innych odpadów ulegających biodegradacji o przepustowości 4.000 Mg / rok;
- 5) przetwarzanie odpadów wielkogabarytowych poza instalacją o przepustowości 1.000 Mg/rok.

Zwiększenie przepustowości instalacji do kompostowania odpadów zielonych i innych bioodpadów (od 2016 r.) gwarantuje Gminie Miasto Stargard możliwość zagospodarowywania wszystkich wytworzonych odpadów zielonych i innych bioodpadów na instalacji w Łęczycy.

Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych.

Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne odebrane w ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi zostały w całości poddane procesowi R12 (proces obejmujący wymianę w celu poddania procesom recyklingowym ale również demontaż czy sortowanie itp.). Odpady opakowaniowe również zostały poddane procesowi R12 i w większości poddane procesom R3, R4.

Zmieszane odpady komunalne wytworzone i odebrane w ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wytworzone na nieruchomościach zamieszkałych w Stargardzie, zostały zagospodarowane w instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych w Łęczycy, gm. Stara Dąbrowa – zarządca Zakład Zagospodarowania Odpadów Stargard Sp. z o.o., Stargard – w ilości 11.777,4000 Mg (100,0%);

Odpady ulegające biodegradacji o kodzie 20 02 01 w ilości 2.589,4200 Mg oraz odpady kuchenne ulegające biodegradacji o kodzie 20 01 08 w ilości 1.024,1000 Mg wytworzone przez właścicieli nieruchomości objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, zostały poddane kompostowaniu w procesie R3 w kompostowni odpadów zielonych i innych bioodpadów w Łęczycy.

Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne oraz odpady zielone wytworzone na nieruchomościach objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami

komunalnymi na terenie miasta Stargard zostały zagospodarowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, bezpośrednio w Instalacji Komunalnej w Łęczycy.

Odpady wytworzone w wyniku mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów:

Odpady o kodzie 19 12 12 - frakcja nadsitowa została w głównej mierze przekazana firmom zewnętrznym oraz do innych instalacji w celu wykorzystania głównie jako paliwa lub innego środka do wytwarzania energii (proces R1). Odpady o kodzie 19 12 12 (frakcja podsitowa) poddano biologicznemu przetwarzaniu (R2), w wyniku czego powstał biologicznie stabilny materiał o kodzie 19 05 99 w ilości 7.431,9730 Mg.

Fotografia 13 Instalacja RIPOK w Łęczycy, gm. Stara Dąbrowa

Źródło
<http://www.zzo.stargard.pl>

5.3 Kontrola sprawozdań

Kontrola sprawozdań składanych przez przedsiębiorców posiadających wpis do Rejestru Działalności Regulowanej.

Zgodnie z art. 9p ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, przeprowadzono weryfikację danych zawartych w sprawozdaniach, jednak ze względu na nowelizację ww. ustawy przedsiębiorcy, którzy byli zobowiązani przedłożyć sprawozdania za 2019 r. mogli zrobić to w terminie do dnia 31.08.2020 r. w związku z czym, czas weryfikacji przypadł na przełom III i IV kwartału 2020 r.

Rok 2020 był pierwszym, w którym przedsiębiorcy byli zobowiązani do złożenia sprawozdań w wersji elektronicznej za pośrednictwem systemu BDO tj. bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami.

W związku z powyższym, sprawozdania zostały złożone przez:

- przedsiębiorców odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości (obowiązek na podstawie art. 9n ustawy ucpg) – 7 podmiotów,
- podmiot prowadzący Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów (obowiązek na podstawie art. 9 na ustawy ucpg) – 1 podmiot,
- podmioty prowadzące działalność polegającą na zbieraniu odpadów opakowaniowych (punkty skupu - obowiązek na podstawie art. 9nb ustawy ucpg) – 9 podmiotów.

Wszystkie przedłożone przez przedsiębiorców sprawdzania zostały zweryfikowane w zakresie złożenia sprawozdań w wyznaczonym ustawowo terminie, rzetelności danych oraz osiągania wymaganych poziomów recyklingu i ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania. W przypadku, gdy przedsiębiorca wpisany do Rejestru Działalności Regulowanej naruszy któryś z ww. wymagań, Dyrektor ZUK nakłada na niego z urzędu karę pieniężną w drodze decyzji.

Ze względu na znaczne ustawowe przesunięcia w terminach złożenia sprawozdań, Dyrektor Zarządu Usług Komunalnych w Stargardzie decyzje naliczające kary wydał w lutym 2021 r.

- 2 decyzje za nierzetelnie złożone sprawozdania, (kara w wysokości po 200 zł),
- 2 decyzje za złożenie sprawozdania po terminie (kary 1.100 zł i 1.600 zł).

5.4 Poziomy odzysku

5.4.1 Ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15.12.2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 r., poz. 2412), określa dopuszczalny w danym roku kalendarzowym poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

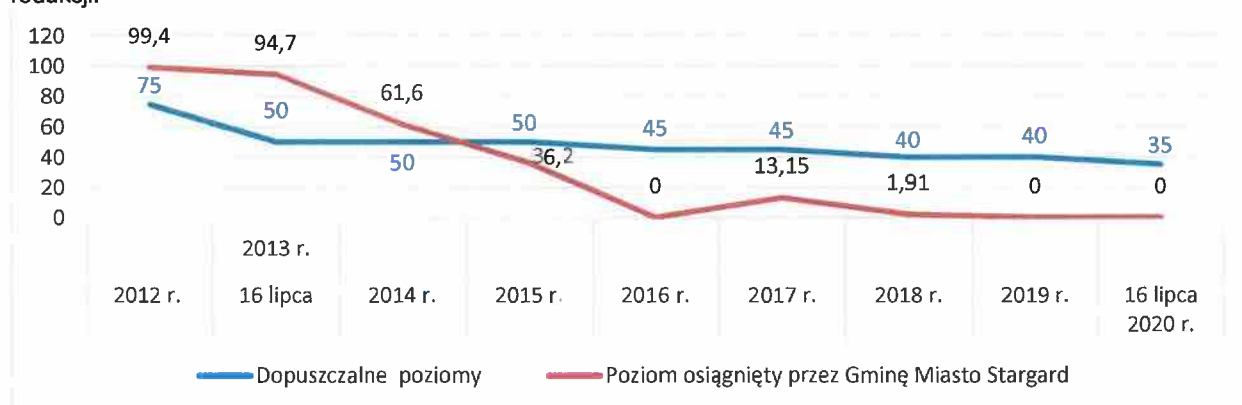
W 2020 r. Gmina Miasto Stargard nie przekazała do składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji. Zgodnie z przepisami, w 2020 r. dopuszczalny poziom wynosił 35%. Oznacza to, że odpady komunalne ulegające biodegradacji wytworzone na terenie naszego miasta oraz pozostałości z sortowania były w większości przetwarzane, co spowodowało osiągnięcie wymaganego poziomu redukcji ww. odpadów. Tabela nr 11 i wykres nr 8 przedstawiają osiągnięty w 2020 r. przez Gminę Miasto Stargard poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

Tabela nr 11 Osiągnięty w 2020 r. przez Gminę Miasto Stargard poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

Dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. [%]	Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. [%]								
	2012 r.	16 lipca 2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	16 lipca 2020 r.
	75	50	50	50	45	45	40	40	35
Poziom osiągnięty przez Gminę Miasto Stargard	99,4	94,7	61,6	36,2	0	13,15	1,91	0	0

Źródło: opracowanie własne ZUK w Stargardzie

Wykres nr 8 Osiągnięty przez Gminę Miasto Stargard poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w latach 2012-2020 [%] w stosunku do wymaganego poziomu redukcji.

Źródło: opracowanie własne ZUK w Stargardzie

5.4.2 Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych

Poziomy przewidziane do osiągnięcia w poszczególnych latach zostały określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14.12.2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2167) zostały uwzględnione w tabelach oraz na wykresach:

- 1) poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła - tabela nr 12 oraz Wykres nr 9;
- 2) poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne – tabela nr 13 oraz wykres nr 10.

5.4.2.1 Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła

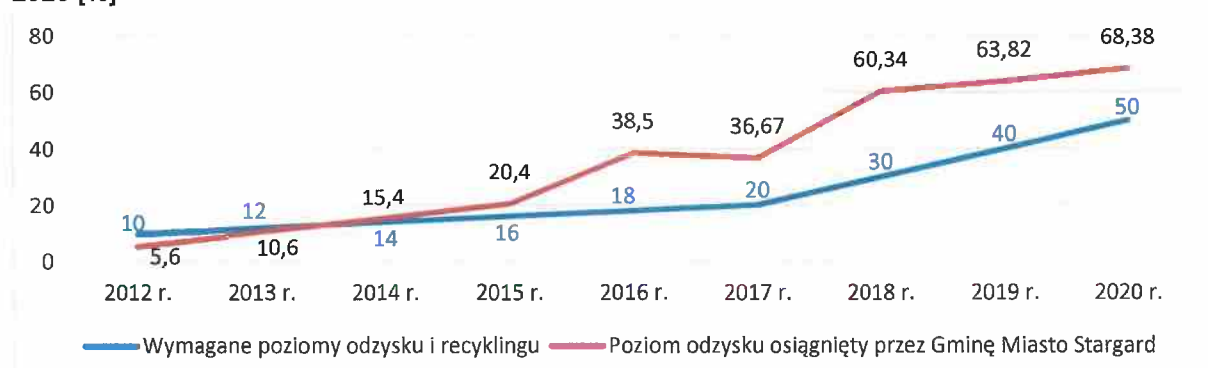
Dopuszczalny poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, w 2020 r. wynosił 50,0%. W Stargardzie osiągnięto poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w wysokości 68,38%. Oznacza to, że poziom został osiągnięty. Tabela nr 12 oraz wykres nr 9 przedstawia poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła (wg załącznika do rozporządzenia)

Tabela nr 12 Poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła (wg załącznika do rozporządzenia)

Papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło	Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia [%]								
	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
	10	12	14	16	18	20	30	40	50
Poziom odzysku osiągnięty przez Gminę Miasto Stargard	5,6	10,6	15,4	20,4	38,5	36,67	60,34	63,82	68,38

Źródło: opracowanie własne ZUK w Stargardzie

Wykres nr 9 Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów: papieru, tworzyw sztucznych i szkła osiągnięty przez Gminę Miasto Stargard w latach 2012-2020 [%]

Źródło: opracowanie własne ZUK w Stargardzie

5.4.2.2 Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych

Zgodnie z przepisami, dopuszczalny poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych, w 2020 r. wynosił 70,0%.

Miasto Stargard w 2020 r. osiągnęło poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku odpadów budowlanych i rozbiórkowych pochodzących z nieruchomości objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi w wysokości **70,19%**. W związku z tym, osiągnięto wymagany poziom odzysku tak jak i w ubiegłych latach.

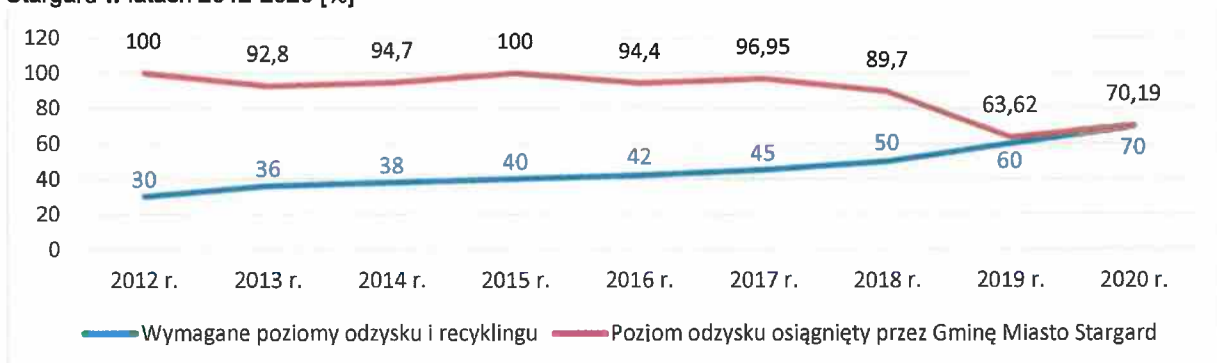
Szczegółowe informacje w przedmiotowym zakresie przedstawia Tabela nr 13 i Wykres nr 10.

Tabela nr 13 Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami odpadów komunalnych innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych (załącznik do rozporządzenia)

Inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe	Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami [%]								
	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
	30	36	38	40	42	45	50	60	70
Gminę Miasto Stargard	100,0	92,8	94,7	100,0	94,4	96,95	89,7	63,62	70,19

Źródło: opracowanie własne ZUK w Stargardzie

Wykres nr 10 Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami odpadów komunalnych innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych osiągnięty przez Gminę Miasto Stargard w latach 2012-2020 [%]

Źródło: opracowanie własne ZUK w Stargardzie

Kontrola sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości (wpisane do rejestru działalności regulowanej), wykazała, że w większości przypadków podmioty uzyskały wymagane poziomy. Jeden podmiot nie uzyskał wymaganych poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła. Wobec tego podmiotu zostanie wszczęte postępowanie mające na celu naliczenie kary.

6 Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Zgodnie z przyjętym planem inwestycyjnym na 2021 r. Zakład Zagospodarowania Odpadów Stargard Sp. z o.o. planuje podjęcie działań mających na celu modernizację posiadanego majątku, realizację nowych inwestycji oraz zakup nowych środków trwałych. Planowane przedsięwzięcia obejmują m.in. budowę, zakup i/lub modernizację:

- budowę kompostowni wyposażonej w kontenery procesowe i obsługi wraz z wyposażeniem,
- ładowarki przegubowej,
- modernizację analogowego systemu monitoringu na starej części składowiska,
- chwytak hydrauliczny do bel z adapterem dedykowanym do ładowarki teleskopowej,
- modernizację systemu oświetlenia zakładowego z zastosowaniem technologii LED,
- zakup dwóch kontenerów o pojemności 30 m³,
- kosiarki bijakowo - tylko - bocznej,
- zakup narzędzi do bieżącej obsługi maszyn i urządzeń,
- samochód spełniający wymagania ustawy o elektromobilności,
- modernizacja zbiornika wód opadowych umożliwiającą przekwalifikowanie zbiornika na cele ppoż.

Oprócz potrzeb związanych z zagospodarowaniem odpadów komunalnych, każdy z przedsiębiorców wpisany do Rejestru Działalności Regulowanej w zakresie odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, w celu utrzymania dotychczasowych standardów odbioru odpadów, w oparciu o potrzeby wynikające z bieżącej eksploatacji wykorzystywanego sprzętu, również realizuje zadania inwestycyjne i remontowe. Koszty poniesione przez przedsiębiorców na realizację przedmiotowych zadań wliczane są w koszty odbioru odpadów ponoszone przez właścicieli nieruchomości. W związku z tym, że przedsiębiorcy odbierający odpady komunalne prowadzą działalność komercyjną, niniejsze informacje stanowią tajemnicę handlową.

7 Koszty funkcjonowania gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

7.1 Koszty poniesione w związku z zarządzaniem systemem, odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

W wydatkach dotyczących funkcjonowania gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na ogólną kwotę **14.983.937,93 zł** należy wyróżnić cztery główne zadania:

- koszty odbioru i zbierania odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych 7.349.999,77 zł,
- koszty zagospodarowania tych odpadów – 6.399.999,73 zł,
- koszty zarządzania systemem – 1.204.519,23 zł,
- koszty edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami i usunięcia likwidacji „dzikich wysypisk” – 29.419,20 zł.

W 2020 r. Gmina Miasto Stargard zapewniła pełne pokrycie wszystkich kosztów funkcjonowania gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Realizacja tych wydatków przez Zarząd Usług Komunalnych została przedstawiona w tabeli nr 14. W tabeli przedstawiono rzeczywiste wydatki poniesione w związku z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz porównano je do rzeczywistych wpłat, wniesionych przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych.

Tabela nr 14 Realizacja wydatków i wpływów w budżecie miasta Stargard w 2020 r. z tytułu realizacji zadania w zakresie funkcjonowania gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Lp.	Wydatki / wpływy	Budżet 2020		
		Plan [zł]	Wykonanie [zł]	4:3
1	2	3	4	5
1.	Wydatki poniesione na funkcjonowanie systemu:	15.300.000	14.983.938	0,98
	<i>w tym:</i>			
	– koszty odbioru odpadów	7.650.000	7.350.000	0,96
	– koszty zagospodarowania odpadów	6.400.000	6.400.000	1,00
	– koszty zarządzania systemem	1.220.580	1.204.519	0,99
	- pozostałe koszty (działania edukacyjne i likwidacja „dzikich wysypisk”)	29.420	29.419	1,00
2.	Dochody (wpływy) z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami:	15.300.000	15.408.049*	1,00
	RÓŻNICA (poz. 2 – poz. 1):		+424.111	

Źródło: opracowanie własne ZUK w Stargardzie

* Wpływy z opłat liczone są za grudzień 2019 po starej stawce opłaty, gdzie płatność była do 15.01.2020 r. oraz od stycznia do listopada 2020 r. po nowej stawce opłaty, gdzie płatność była do 15.12.2020 r.

Wydatki poniesione w 2020 r. na funkcjonowanie systemu wyniosły 14.983.938 zł. Natomiast mieszkańcy z tytułu przypisanej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na 2020

r. wnieśli kwotę w wysokości 15.408.049 zł. W związku z tym, w 2020 r. powstała nadwyżka środków w kwocie 424.111 zł. Nadwyżka spowodowana była zwiększeniem dochodów i zmniejszeniem kosztów systemu. Na zmniejszenie kosztów systemu miało wpływ zmniejszenie ilości odebranych odpadów w ramach systemu o ok. 676 Mg, dzięki temu zaoszczędzono kwotę 300.000 zł oraz ograniczenie wydatków związanych z zarządzaniem systemem i pozostałych kosztów systemu na kwotę 16.062 zł. Natomiast zwiększone wpływy względem planu (o kwotę 108.049 zł) były spowodowane m.in. podwyższeniem opłaty za brak segregacji odpadów, ściąganiem zaległości z dłużników i nadpłatami mieszkańców za grudzień 2020, gdzie płatność przypada do 15.01.2020 r.

Powyższa nadwyżka zostanie wprowadzona do budżetu w 2021 r. i przeznaczona będzie na koszty funkcjonowania gminnego systemu oraz na opróżnianie koszy ulicznych.

7.2 Opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Deklaracje

W 2020 r. w Stargardzie wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi naliczana była od gospodarstwa domowego. Do złożenia deklaracji zobowiązani są właściciele nieruchomości zamieszkałych. Właściciele nieruchomości, składali również deklaracje w związku z przystąpieniem do systemu nowych nieruchomości (nowo wybudowane domy, zamieszkanie nieruchomości dotąd niezamieszkałych, itp.) lub w związku ze zmianą danych niezbędnych do naliczenia opłaty.

Na dzień 31.12.2020 r. złożonych było **5.289 deklaracji**, które objęły systemem **26.114 gospodarstw domowych**.

Windykacja opłat

Dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi generowane są z częstotliwością miesięcznych wpłat. Termin płatności opłaty ustalono do 15 dnia miesiąca, następującego po miesiącu, którego dotyczy opłata. W przypadku braku płatności w terminie w stosunku do dłużników prowadzone było postępowanie egzekucyjne. Miesięcznie przyjmowanych jest ok. 5.000 wpłat.

Przypis opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi ujmuje się w księgach rachunkowych za okresy sprawozdawcze na podstawie złożonych deklaracji. Okresem sprawozdawczym w jednostkach budżetowych jest każdy miesiąc w roku obrotowym, czyli okres od stycznia do grudnia. Obowiązek zapłaty ww. opłaty następuje w każdym miesiącu, którego opłata dotyczy, czyli w każdym miesiącu należy dokonać memoriałowo jej przypisu, pomimo tego, że termin jej zapłaty przypada na miesiąc następny. W związku z podwyżką stawek od 01.01.2020 r., wysokość dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami została oszacowana na poziomie kwoty 15.300.000 zł.

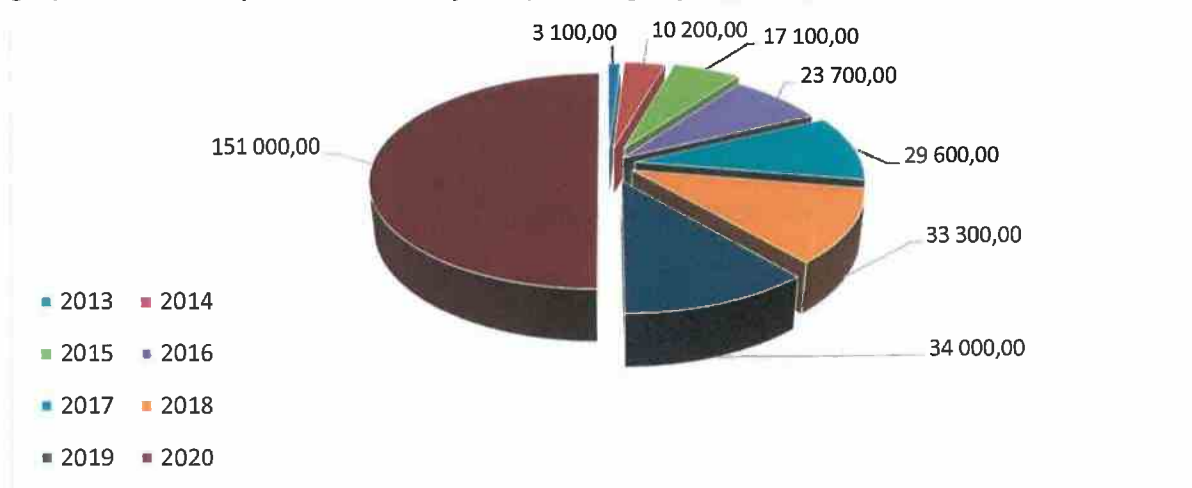
Po złożeniu w ciągu roku deklaracji na nowe nieruchomości i uwzględnieniu licznych zmian oraz podwyższeniu stawek w związku z brakiem segregacji, przypis opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za 2020 r. wyniósł 15.804.001,49 zł. (liczony za okres od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.)

Od początku funkcjonowania gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, kwota zadłużenia mieszkańców z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami na dzień 31.12.2020 r. wyniosła ok. 302.000 zł. W celu zmniejszenia liczby dłużników, cyklicznie co miesiąc umieszczano stosowne informacje na stronach internetowych ZUK oraz przed terminem wpłaty pierwszej raty zostały dostarczone mieszkańcom informacje o indywidualnym numerze rachunku bankowego z wysokością i terminami bieżących poszczególnych wpłat, a także informację o zaległych płatnościach z poprzednich miesięcy lub lat. Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nie przewiduje tego typu rozwiązań (opłatę wnosi się na podstawie złożonej deklaracji lub otrzymanej decyzji), ale dostarczenie przynajmniej raz w roku każdemu właścicielowi nieruchomości informacji o opłatach stanowi swego rodzaju „przypomnienie”. W przypadku braku reakcji, zostały wystawione upomnienia.

Podejmowane działania informacyjne spowodowały, że liczba dłużników przed terminem płatności za grudzień zmniejszyła się. Osiągnięto przy tym wysoki **poziom windykacji należności** za cały okres funkcjonowania systemu (od 01.07.2013 r. do 31.12.2020 r. kwota należności wynosiła 81.582.536 zł, natomiast wpływy z opłaty wyniosły 81.280.536 zł.), który wyniósł **99,65 %**.

Na wykresie nr 11 przedstawiono zadłużenie mieszkańców za poszczególne lata (2013-2020).

Wykres nr 11 Zadłużenie mieszkańców od początku funkcjonowania gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w poszczególnych latach 2013-2020r.

Źródło: opracowanie własne ZUK w Stargardzie

Postępowanie egzekucyjne z tytułu zadłużenia

W 2020 r. zostało wystawionych **1.086 upomnień** na kwotę **247.960 zł**. Upomnienia były wystawiane w czterech terminach za okresy kwartalne. W przypadku braku reakcji na upomnienia wystawiono **389 tytułów wykonawczych** również w czterech okresach kwartalnych na ogólną kwotę **70.678 zł**, na podstawie których Urząd Skarbowy w Stargardzie prowadził egzekucję należności z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami.

Od początku funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami wystawiono ogółem 3.055 tytułów wykonawczych na kwotę 467.765 zł, z których do końca 2020 r. Urząd Skarbowy przekazał wyegzekwowane należności w wysokości ok. 237.000 zł, co stanowi 51% ogółu zaległości objętych złożonymi tytułami wykonawczymi, w tym za 2020 r. ok. 38.430 zł.

Ponadto, w trakcie 2020 r. prowadzone były także inne czynności egzekucyjne polegające na złożeniu w Sądzie Rejonowym w Stargardzie wniosków o wyjawienie majątku dłużników oraz o **dokonanie wpisów w księgach wieczystych** dłużników hipoteki przymusowej. W 2020 r. złożonych zostało **18 wniosków**, z których 5 zostało zrealizowanych i dokonano wpisu zabezpieczeń, natomiast pozostałe były w toku.

8 Przygotowania do wprowadzenia zmian w gminnym systemie od 01.01.2021 r.

W dniu 29.09.2020 r. na sesji Rady Miejskiej podjęte zostały uchwały wprowadzające istotne z punktu widzenia szczelności gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi zmiany. Najistotniejszą było objęcie od 01.01.2021 r. gminnym systemem lokali handlowo usługowych znajdujących się w zabudowie wielorodzinnej.

Objęcie gminnym systemem nieruchomości mieszanych (tj. stanowiących w części nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, a w części nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne – tzw. lokale użytkowe) pozwoliło na:

- 1) rozwiązywanie problemów lokalizacyjnych zgłaszanych przez zarządców nieruchomości, związanych z brakiem możliwości wyodrębnienia osobnych miejsc na pojemniki dla przedsiębiorców;
- 2) umożliwienie przedsiębiorcom segregacji odpadów i ich odbiór bezpośrednio z nieruchomości;
- 3) odbiór odpadów jednym transportem i z jednego pojemnika wspólnego dla mieszkańców jak i właścicieli lokali użytkowych, co rozwiązuje wiele problemów np.:
 - a) często podnoszonego braku miejsca na dodatkowe pojemniki do segregacji odpadów,
 - b) właściciele nieruchomości mieszanych nie muszą ponosić dodatkowych kosztów na utwardzenie dodatkowych miejsc pod pojemniki czy rozbudowanie altan,
 - c) przedsiębiorcy nie zostali obciążeni dodatkowym kosztem zakupu nowych pojemników do segregacji,
 - d) wyeliminowane zostaną przypadki podrzucania przez nieuczciwe osoby odpadów do pojemników.

Gminnym systemem objęci zostali wyłącznie przedsiębiorcy, którzy prowadzą działalność w lokalu znajdującym się w zabudowie wielorodzinnej.

Przedsiębiorcy, którzy prowadzą działalność w zabudowie typowo niezamieszkałej, lub w zabudowie jednorodzinnej pozostali na dotychczasowych zasadach, a więc są zobowiązani posiadać umowę na odbiór odpadów (zmieszanych i zebranych selektywnie) zawartą z dowolnie wybranym przedsiębiorcą posiadającym wpis do Rejestru Działalności Regulowanej.

Gminnym systemem od 01.01.2021 r. nie zostały objęte:

- cmentarze, świetlice miejskie, domki letniskowe i inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe;
- placówki szkolno-oświatowe;
- zakłady i ośrodki pobytu tymczasowego, a w tym m.in.: szpitale, hotele, bursy szkolne, internaty, jednostki wojskowe i koszary;
- zakłady karne;
- sklepy o powierzchni powyżej 300 m², w których prowadzona jest działalność handlowa detaliczna i hurtowo-detaliczna w branży spożywczej lub o przeważającym spożywczym kierunku działalności.

Ponadto, podjęte przez Radnych Rady Miejskiej uchwały, wprowadziły od 01.01.2021 r. dla nieruchomości zamieszkałych następujące zmiany i regulacje:

1. wprowadzenie selektywnego zbierania w ramach działania Ekopunktu:

- tekstyliów i odzieży,
- odpadów niebezpiecznych, niekwalifikujących się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek. (zbierane są w specjalnych pojemnikach w Ekopunkcie).

2. limitowanie ilości opon przekazywanych do Ekopunktu w ramach jednego gospodarstwa (8 szt. na trzy lata).

Podjęte na sesji Rady Miasta niżej wymienione uchwały obejmują zmiany przepisów w powyższym zakresie oraz wprowadzają stosowne wzory deklaracji niezbędnych do naliczenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

- 1) uchwała ws. postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne (z tzw. nieruchomości mieszanych, tj. z nieruchomości, na których oprócz

mieszkań znajdujących się lokale użytkowe; zamierzamy objąć wyłącznie zabudowę wielorodzinną);

- 2) uchwała ws. uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miasto Stargard;
- 3) uchwała ws. szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- 4) zmiana uchwały w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty (określenie stawek dla części niezamieszkałej nieruchomości);
- 5) zmiana uchwały w sprawie ustalenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, na której zamieszkują mieszkańcy.

9 Ważniejsze problemy stwierdzone w trakcie funkcjonowania systemu w 2020 r.

1) Odpady niebezpieczne w strumieniu odpadów komunalnych

Do strumienia odpadów komunalnych związanych z działalnością bytową trafia wiele materiałów, które zaliczane są do niebezpiecznych ponieważ zawierają substancje toksyczne, palne, wybuchowe, biologicznie czynne, a także zakażone mikroorganizmami chorobotwórczymi. Konieczne jest podjęcie działań mających na celu wyeliminowanie tego zjawiska. Najważniejsza w tym zakresie jest edukacja mieszkańców miasta, którzy:

- błędnie traktują duże zepsute sprzęty elektryczne (np. lodówki, telewizory) jako odpady wielkogabarytowe myśląc, że można je wystawiać do wiat śmietnikowych,
- ignorują niebezpieczeństwo jakie za sobą niesie wyrzucanie drobnych odpadów niebezpiecznych (np. baterii, igieł i strzykawek) do odpadów zmieszanych,
- mieszają igły i strzykawki z przeterminowanymi lekami.

Najważniejszym problemem w zakresie niewłaściwego postępowania z odpadami niebezpiecznymi są przypadki niewłaściwego postępowania z przeterminowanymi lekami oraz strzykawkami i igłami (wrzucanie do odpadów zmieszanych odpadów w postaci zużytych strzykawek). Tak nierozsądne zachowanie powoduje wzrost kosztów zagospodarowania odpadów związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa pracowników ZZO Stargard pracujących na linii sortowniczej. W każdym przypadku zakłucia igłą niezbędne jest dowiezienie poszkodowanego pracownika do najbliższego oddziału zakaźnego Wojewódzkiego Szpitala celem udzielenia pomocy lekarskiej oraz przeprowadzenia szeregu badań.

Problem igieł był zgłaszany przez zagospodarowującego odpady w kontekście wrzucania przez mieszkańców miasta igieł do pojemników na przeterminowane leki. W związku z tym podjęto rozmowy z Operatorem systemu mające na celu podjęcie działań w celu wyodrębnienia frakcji odpadów w postaci igieł i strzykawek od odpadów w postaci przeterminowanych leków. W związku z powyższym, Operator Systemu zakupił pojemniki na igły i strzykawki, które zostały dostarczone do PSZOKu oraz 25 aptek biorących udział w zbiorce niepotrzebnych i przeterminowanych leków. Pojemniki te są na bieżąco opróżniane. Ponadto Zarządzający systemem podjął działania mające na celu zakup małych kieszonkowych pojemniczków na igły w celu dystrybucji ich do mieszkańców, którzy zakupują igły i strzykawki w aptekach. Pojemniczki będą dystrybuowane za pośrednictwem aptek.

2) Nieporządek wokół miejsc gromadzenia odpadów – niewłaściwe przygotowywanie odpadów do odbioru

Pomimo jasno ustalonych zasad odbioru poszczególnych frakcji odpadów bezpośrednio z nieruchomości, wciąż zauważalnym problemem jest podrzucanie odpadów przy wiatkach śmietnikowych. Dotyczy to odpadów remontowych (brodzik, sanitariaty), oraz odpadów wielkogabarytowych, które są wystawiane poza terminami odbioru w sposób nieuporządkowany, w dużych ilościach. Oprócz tego, skrajnie niebezpiecznym zjawiskiem jest podrzucanie odpadów niebezpiecznych do wiatk śmietnikowych lub w ich okolice. Stwarza to zagrożenie dla mieszkańców, zwłaszcza, że pewne elementy są dodatkowo „rozbiegane” przez osoby trzecie w celach zarobkowych, a zdekompletowane odpady niebezpieczne (np. telewizory, lodówki, lampy, części monitorów) pozostają rozrzucone wokół wiatki. Na tych nieruchomościach gdzie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie postępowania z odpadami, ZUK na bieżąco pouczał oraz prowadził działania edukacyjne mające na celu podniesienie świadomości mieszkańców w zakresie postępowania z odpadami oraz wspólnej odpowiedzialności za czystość i porządek w wiatkach śmietnikowych i wokół nich.

3) Podrzucanie odpadów przez osoby postronne

Do Zarządu Usług Komunalnych w dalszym ciągu wpływały zgłoszenia mieszkańców i Zarządców dotyczące podrzucania odpadów zarówno przez właścicieli lokali handlowo usługowych jak i przez osoby postronne nie zamieszkujące nieruchomości, do której przypisane były pojemniki, których zgłoszenie dotyczyło. Zgłoszenia takie potwierdziły wizje w terenie, podczas których wykazano obecność opakowań zbiorczych. Podjęte interwencje przy współudziale Straży Miejskiej zakończone były pouczeniem i wyegzekwowaniem obowiązku zawarcia umowy, jeśli dany przedsiębiorca jej nie posiadał. Podrzucanie odpadów przez podmioty nie objęte gminnym systemem może przyczyniać się do zwiększenia kosztów systemu, przy wpływach z opłaty na stałym poziomie (od właścicieli nieruchomości zamieszkałych).

W celu uszczelnienia systemu niezbędne jest kompleksowe działanie w zakresie koordynowania gospodarowania odpadami w obrębie zarządzanej nieruchomości. W tym celu podjęto działania mające na celu objęcie nieruchomości niezamieszkałych zlokalizowanych w zabudowie wielorodzinnej gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi. Taki system pozwoli na wspólne korzystanie z pojemników przez mieszkańców oraz przez przedsiębiorców prowadzących działalność w lokalach w zabudowie wielorodzinnej.

4) Problemy lokalizacyjne dla pojemników na odpady dla nieruchomości niezamieszkałych w zabudowie wielorodzinnej

W związku z wejściem obowiązkowej segregacji odpadów przez wszystkich mieszkańców oraz przedsiębiorców zdiagnozowano problem związany z brakiem miejsc na pojemniki na odpady dla wszystkich zbieranych frakcji odpadów. Zgłoszeń dokonywali zarówno zarządcy budynków wielorodzinnych jak i przedsiębiorcy prowadzący działalność w lokalach znajdujących się w zabudowie wielorodzinnej. Podjęte rozmowy oraz analizy prowadziły do wniosku o konieczności objęcia tych przedsiębiorców gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi. W związku z tym w 2020 r. rozpoczęto prace nad przygotowaniem rozwiązań i kalkulacji będących podstawą do stworzenia katów prawa miejscowego, na podstawie których lokale użytkowe w zabudowie wielorodzinnej zostały objęte gminnym systemem gospodarowania odpadami od 01.01.2021 r.

5) Problem z odbiorem odpadów – brak dostępu do pojemników

Lokalizacja wiatk śmietnikowych, np. przy parkingach przyczynia się do utrudnień z dojazdem pojazdów specjalistycznych w celu dokonania odbioru odpadów. Podstawowy

problem stwarzają właściciele pojazdów, którzy parkują przy altanach śmietnikowych utrudniając dostęp do pojemników. Aby wyeliminować problem podjęto działania mające na celu przekonanie zarządców nieruchomości do zawnioskowania o namalowanie znaków poziomych np. kopert oraz znaków pionowych, które umożliwią operatorowi dostęp do pojemników i dokonania odbioru odpadów. Podjęto również rozmowy ze Strażą Miejską

6) Zanieczyszczenie odpadów w workach żółtych i brak rynku zbytu dla surowców wtórnych, w szczególności dla folii

Zakład Zagospodarowania Odpadów „Stargard” Sp. z o.o. wskazuje na problemy związane z zanieczyszczeniem odpadów wysegregowywanych do worków żółtych odpadami, które nie powinny tam trafić. Równie istotne są problemy związane z rynkami zbytu dla surowców wtórnych, w szczególności dla folii. Niezbędne jest działania dwutorowe skupione na edukacji mieszkańców, aby wysegregowywane odpady stanowiły jak najlepszy i najmniej zanieczyszczony surowiec, w tym celu ZUK podejmuje akcje edukacyjne, będące zadaniem ciągłym. Główną rolę w tym zakresie jednak odgrywa zagospodarowujący, którego zadaniem jest odpowiednie przygotowanie surowców do recyklingu oraz znalezienie rynków zbytu dla wytworzonych odpadów.

7) Niezadowalająca jakość odpadów kuchennych

Liczne kontrole prowadzone przez pracowników ZUK, szczególnie w pierwszej połowie roku, wskazywały na niedostateczną jakość wysegregowanych odpadów kuchennych. Problem ten zauważyli również pracownicy zagospodarowującego odpady. W związku z tym podjęto działania mające na celu eliminację odpadów niepożądanych w pojemnikach na bioodpady. W tym celu przygotowano materiały informacyjne w postaci ulotek, artykułów na stronie ZUK i w Stargardzkim Informatorze Samorządowym. Udzielano także pouczeń telefonicznie i podczas bezpośredniego kontaktu z mieszkańcami. Działania informacyjne w tym zakresie przyniosły wymierne efekty, ale muszą być prowadzone w dalszym ciągu, aby utrwalać właściwe nawyki.

8) Wysokie koszty zagospodarowania frakcji odpadów wielkogabarytowych i wzrost kosztów zagospodarowania ogólnie

Zakład Zagospodarowania Odpadów „Stargard” Sp. z o.o. wskazał na problem związany z zagospodarowaniem odpadów wielkogabarytowych. Podjęte przez Spółkę działania opierają się na możliwości przetwarzania tych odpadów na Instalacji Komunalnej w mobilnych urządzeniach rozdrabniających, co obniży koszty zagospodarowania tych odpadów. W tym celu, w grudniu 2020 r. Spółka złożyła wniosek o wydanie decyzji o oddziaływaniu na środowisko dla przetwarzania odpadów wielkogabarytowych. Spółka zauważa również wzrost kosztów zagospodarowania pozostałych frakcji odpadów, na co wpływ mają m.in. wzrost kosztów usług serwisowych, wzrost kosztów energii elektrycznej, badań laboratoryjnych, wzrost podatków od nieruchomości, transportowy, opłata użytkowania wieczystego, wyższe koszty wynikające z ubezpieczenia miejsc magazynowania odpadów, zabezpieczenia roszczeń tych miejsc, a także konieczność dostosowania do przepisów przeciwpożarowych obowiązujących na Instalacjach Komunalnych i związanych z magazynowaniem odpadów.

10 Postępowania przeprowadzone w 2020 r. mające na celu wyłonienie wykonawców świadczących usługę odbioru i zagospodarowania odpadów w 2021 r

W dniu 02.11.2020 r. w dzienniku urzędowym Unii Europejskiej nastąpiła publikacja ogłoszenia na zagospodarowanie odpadów. Postępowanie przeprowadzono na podstawie art. 40 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29.01.2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r.

poz. 1843). W dniu 3.12.2020 r. nastąpiło otwarcie przetargu, w którym jedyną ofertę złożył Zakład Zagospodarowania Odpadów „Stargard” Sp. z o.o.

W związku z tym, że cena za zagospodarowanie 1 Mg odpadów była na tym samym poziomie jak w roku 2020, w dniu 31.12. zawarto umowę na zagospodarowanie odpadów komunalnych pochodzących z nieruchomości objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miasta Stargard w roku 2021 z ZZO Stargard Sp. z o.o. Umowę zawarto na rok.

Natomiast, w dniu 9.12.2020 r., działając w trybie art. 67 ustawy z dnia 29.01.2004 r. Prawo zamówień publicznych, do Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. wystosowano zaproszenie do negocjacji warunków umowy w sprawie udzielenia zamówienia w trybie z wolnej ręki na post. art. 67, ust. 1 pkt 12 ustawy Prawo zamówień publicznych, którego przedmiotem było odbieranie odpadów komunalnych z nieruchomości objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miasto Stargard w latach 2021-2023. Wykonawca zaakceptował istotne postanowienia umowy, w związku z czym, w dniu 29.12.2021 r. została podpisana umowa (nr 18/2020) na odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miasta Stargard. Umowę zawarto na okres 2,5 roku, tj. do dnia 30.06.2023 r. Ustalona stawka za odbiór 1 Mg odpadów również pozostała na niezmienionym poziomie.

11 Edukacja ekologiczna

ZUK realizując zadanie ustawowe gminy w zakresie prowadzenia działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych w 2020 r. prowadził szereg działań informacyjno-edukacyjnych na kilku płaszczyznach, tj.:

Prowadzono edukację w zakresie prawidłowego postępowania z poszczególnymi frakcjami odpadów komunalnych, korzyści płynących z segregacji, co spowodowało wzrost ilości odbierania tych odpadów oraz w zakresie ograniczania masy odpadów w życiu codziennym.

- przeprowadzono 17 prelekcji dla stargardzkich placówek oświatowych w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi, a w tym właściwej segregacji odpadów i ograniczania masy odpadów, dla 526 dzieci w 3 szkołach podstawowych.

Po przeprowadzonych zajęciach dzieci otrzymywały gadżety ekologiczne.

Tabela nr 15 liczba dzieci przeszkolonych w zakresie gospodarki odpadami w 2020 r.

Szkoły	5 latki	6 latki	I klasa	II klasa	III klasa	IV klasa	V klasa	VI klasa	liczba dzieci
SP 1.		20	64	64	68		18	26	260
SP 2.		85	22						107
SP 3.	43	50	25		14	27			159
SUMA	43	155	111	64	82	27	18	26	526

Źródło: opracowanie własne ZUK w Stargardzie

- prowadzono wykłady dla osób dorosłych ze Stargardzkiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów, podczas których poruszono tematy dotyczące tego, czym są odpady, jakie odpady mogą powstawać w gospodarstwach domowych, jakie zmiany czekają mieszkańców od nowego roku. Omówiono zasady właściwej segregacji odpadów oraz przepisy prawne funkcjonujące na terenie Gminy Miasta Stargard. Z ww. zagadnieniami udało się zaznajomić ok. 80 osób;
- pracownicy ZUK wzięli udział w V Stargardzkich dniach Seniora, zorganizowanych w formie rajdu Seniora, podczas którego przeprowadzono szereg zadań dla uczestników rajdu z zakresu edukacji ekologicznej. Po pomyślnie zakończonych zadaniach seniorzy

otrzymywali gadzety ekologiczne. Ilość osób, która wzięła czynny udział w rajdzie to ok .50 osób;

- zorganizowano szkolenia/spotkania dla zarządców nieruchomości – 16 osób;
- zamieszczono artykuł w Stargardzkim Informatorze Samorządowym dotyczący zasad gospodarowania odpadami komunalnymi w Stargardzie, który trafił do skrzynki pocztowej każdego mieszkańca miasta (nakład: 26,8 tys. egz.);
- prowadzono kampanie edukacyjną w radiu- Twoje Radio Sp. z o. o.;
- w ramach zawartej umowy na odbiór odpadów komunalnych pochodzących z gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi Operator systemu został zobowiązany do prowadzenia prelekcji w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi oraz organizowania pokazów sprzętu używanego do odbioru odpadów komunalnych dla stargardzkich szkół i przedszkoli na terenie Bazy Zakładu Oczyszczania Miasta MPGK Sp. z o.o.;
- w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w zakresie niewłaściwego postępowania z odpadami na danej nieruchomości, ZUK pouczał właścicieli nieruchomości o obowiązujących zasadach. Ponadto na bieżąco pisemnie lub ustnie udzielano informacji dotyczących utrzymania czystości i gospodarowania odpadami na wniosek osób zainteresowanych;
- bieżąco aktualizowana była platforma informacyjno–edukacyjna w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi na stronie jednostki: www.zuk-stargard.pl;

Wiele cyklicznych wydarzeń, które ZUK organizuje, bądź bierze w nich czynny udział, nie odbyło się w związku z wprowadzonymi ograniczeniami mającymi na celu przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się COVID-19.

12 Wnioski

Z przeprowadzonej analizy wynika, że w Gminie Miasto Stargard w 2020 r. w pełni zrealizowano zadania gminy w zakresie zarządzania zintegrowanym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi:

1) w wyniku przeprowadzonego w 2019r. postępowania przetargowego zawarto umowę na odbieranie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych w 2020 r. Jej założenia były sprawnie realizowane;

2) odpady zagospodarowywane były na podstawie umowy na zagospodarowanie odpadów, zawartej z Zakładem Zagospodarowania Odpadów Stargard Sp. z o.o.; zapewniono właściwe zagospodarowanie odpadów oraz bieżący nadzór nad realizacją tego zadania;

3) zapewniono windykację opłat za gospodarowanie odpadami:

- prowadzono bieżącą weryfikację złożonych deklaracji oraz nieruchomości w zakresie obowiązku złożenia deklaracji oraz w zakresie prawidłowości danych przyjmowanych do naliczenia opłat w złożonych deklaracjach,
- zagwarantowano sprawną i bezpieczną obsługę informatyczną systemu,
- zapewniono bieżące księgowanie wpłat i wystawianie upomnień;

4) zapewniono właściwą informację dot. funkcjonowania systemu oraz zintensyfikowano działania edukacyjne rozszerzając je o angażowanie mieszkańców do udziału w wydarzeniach ekologicznych oraz kampaniach mających na celu zwrócenie uwagi na konieczność ograniczania masy odpadów oraz segregacji odpadów;

5) zapewniono realizację gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w zakresie nieruchomości niezamieszkałych:

- prowadzono Rejestr Działalności Regulowanej oraz kontrolę spełniania wymagań przez przedsiębiorców, prowadzono sprawozdawczość w wymaganym zakresie,

- prowadzono bieżącą kontrolę posiadania umów na odbiór odpadów z nieruchomości niezamieszkałych, zapewniono bieżącą współpracę w tym zakresie ze Strażą Miejską;

6) podjęto działania mające na celu osiągnięcie zakładanych poziomów odzysku odpadów w tym:

- osiągnięto wymagany poziom ograniczenia ilości odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania za 2020 r. W 2020 r. Gmina Miasto Stargard zredukowała masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania do **0%**. Zgodnie z przepisami, w 2020 r. dopuszczalny poziom wynosił 35%;
- osiągnięto wymagany poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła za rok 2020 – osiągając **68,38 %** na wymagane 50 %;
- osiągnięto wymagany poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych. W 2020 r. osiągnięto **70,19 %** na wymagane 70 %;

7) w 2020 r. na **28.696,8728 Mg** odpadów komunalnych wytworzonych na terenie miasta, **23.064,3740 Mg** stanowiły odpady z nieruchomości zamieszkałych, w tym 19.130,6800 Mg odebrano bezpośrednio z nieruchomości, a 3.933,6940 Mg odebrano w PSZOK. Pozostałe odpady komunalne w ilości **5.320,4755 Mg** pochodziły z nieruchomości niezamieszkałych, a **312,0233 Mg** zostało zebrane w punktach skupu.

8) od 01.01.2020 r. wszyscy mieszkańcy zostali zobowiązani do segregacji odpadów, wprowadzono również obowiązkową zbiórkę odpadów kuchennych na terenie nieruchomości.

9) łączna masa odpadów zmieszanych w 2020 r. wytworzona na terenie Gminy Miasta Stargard wyniosła **15 585,4759 Mg**, w tym, w ramach gminnego systemu **11.777,4000 Mg**. Przeprowadzone szacunki pozwoliły na określenie średniej ilości odpadów wytwarzanych przez jednego mieszkańca i przez jedno gospodarstwo domowe. Średnia ilość odpadów zmieszanych wytwarzanych przez jednego mieszkańca miesięcznie wynosiła w 2020 r. 15,9 kg ze znaczną tendencją spadkową w stosunku do lat poprzednich.

Wzrost ilości odpadów odnotowano w obszarze odpadów opakowaniowych, co jest efektem sprawnie działającego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Stargardzie i podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców. W 2020 r. odebrano łącznie **3.578,7400 Mg** odpadów opakowaniowych.

10) w latach 2016 i 2017 odnotowano wzrost ilości odebranych odpadów w postaci, gruzu i odpadów zielonych. W związku z tym Operator systemu podjął działania mające na celu uszczelnienie gminnego systemu poprzez zamontowanie na terenie Ekopunktu szlabanów i wzmocnienie systemu kontroli przez pracowników Biura Obsługi Mieszkańca, co przełożyło się na zmniejszenie ilości odebranych odpadów w postaci gruzu oraz odpadów zielonych. W 2020 r. odebrano 2.903,5200 Mg odpadów remontowych i budowlanych. Dla porównania, w 2019 r. odebrano 3.491,36 Mg.

Masa odpadów zielonych ulega wahaniom, które kształtują się na poziomie +/- 10 % w skali roku (w odniesieniu do 3 ostatnich lat). W dużej mierze wahania te są zależne od czynników takich jak: temperatury w okresie letnim oraz ilość opadów deszczu.

Masa odpadów w postaci opon od kilku lat jest na bardzo zbliżonym poziomie. Analiza danych pozwala wyśzacować, że w każdym roku średnio do 10 % gospodarstw domowych korzysta z możliwości oddania zużytych opon w ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi;

11) w związku z koniecznością dostosowania przepisów prawa miejscowego do przepisów nadrzędnych, wprowadzono zmiany w funkcjonowaniu gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w zakresie:

- nowych wzorów deklaracji obowiązujących od 01.01.2020 r. Według nowych wzorów brak jest możliwości naliczenia opłaty za brak segregacji, wskazano również nowe terminy składania deklaracji w przypadku zaistnienia zmiany wpływającej na wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- nowych wysokości stawek opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- limitu odpadów remontowych jakie można przekazać w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- wprowadzenia przepisu w regulaminie utrzymania czystości i porządku dotyczącego wystawiania odpadów wielkogabarytowych w miejscach gromadzenia odpadów wyłącznie w terminach odbioru tych odpadów, ale nie wcześniej niż w dobie poprzedzającej ich odbiór. Poza wyznaczonymi terminami odpady wielkogabarytowe każdy właściciel nieruchomości zobowiązany jest przekazywać we własnym zakresie bezpośrednio do Ekopunktu. Zapis taki pozwolił na usankcjonowanie obowiązków właściciela nieruchomości i możliwość ich egzekwowania;

12) problemy związane z podrzucaniem odpadów do wiat śmietnikowych przez podmioty nie objęte gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi prowadziły do wniosków dotyczących korzyści z włączenia do systemu nieruchomości niezamieszkałych w części nieruchomości mieszanych. Prace nad wdrożeniem zmian w tym zakresie zostały podjęte w 2020 r. Objęcie nieruchomości niezamieszkałych pozwoli rozwiązać problemy z podrzucaniem odpadów, jak również z lokalizacją pojemników na odpady np. w centrum miasta, gdzie występują istotne problemy z brakiem miejsca na zlokalizowanie pojemników na odpady komunalne;

13) w dalszym ciągu należy prowadzić zintensyfikowane działania edukacyjne w zakresie ekologii, ograniczania masy odpadów, segregacji i właściwego przygotowywania odpadów do odbioru, w szczególności odpadów kuchennych, niebezpiecznych, wielkogabarytowych i remontowych. Ze względu na coraz większe wymagania w zakresie osiąganych poziomów odzysku i recyklingu, konieczna jest zmiana myślenia mieszkańców naszego miasta w zakresie segregacji odpadów. Mieszkańcy muszą zdać sobie sprawę, że niepotrzebne opakowania, nie są odpadami, ale są surowcami wtórnymi, które należy poddać recyklingowi.

14) W kontekście planowanych zmian w sposobie obliczania poziomów odzysku i recyklingu, konieczne jest wzmożenie zaangażowania Operatora systemu w procesy edukacji i kontroli oraz Zagospodarowującego odpady w procesy zarówno edukacji, a przede wszystkim w podjęcie działań mających na celu wyciąganie zwiększonej ilości surowców i skuteczne ich zagospodarowywanie, w tym znajdowanie rynków zbytu na surowce wtórne.

15) podjęto działania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa komunalnego w 2021 r. (organizacja postępowań na odbiór i zagospodarowanie odpadów) oraz wdrożono zmiany systemowe polegające na dostosowaniu gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi do zmieniających się przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku (w tym, przygotowano kalkulacje, szacunki oraz projekty aktów prawnych oraz wprowadzono je do realizacji);

16) wybór sposobu zarządzania zintegrowanym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi w Stargardzie za pomocą powołanej do tego jednostki budżetowej miasta pozwala na rzetelne planowanie i realizację wydatków budżetu miasta w zakresie kosztów funkcjonowania systemu. Zapewnia racjonalne gospodarowanie środkami budżetowymi oraz pełną kontrolę nad realizacją zadań w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów.

D Y R E K T O R

mgr inż. Krzysztof Rybaczuk

